

| BelastingBelangen April 2016

Werknemers en zzp'ers worden onderbetaald

De Nederlandse Bank gooit de knuppel in het hoenderhok, pal voor 1 mei, de dag van de arbeid: Nederlandse werknemers en zzp'ers worden onderbetaald. Zo luidt de 'vertaling' van de FNV van een doorwrocht relaas van De Nederlandse Bank over de alternatieve arbeidsinkomensquote, de AIQ, die momenteel relatief laag is. Het toegerekend loon van zelfstandigen, het arbeidsinkomen van een zelfstandige benaderd door de gemiddelde beloning van werknemers, is de afgelopen twee decennia waarschijnlijk overschat door de al te brede definitie die het CBS hanteert voor een zelfstandige. Die onderbetaling moet stoppen, vindt het FNV. Uit nieuwe berekeningen van De Nederlandse Bank blijkt dat werkgevers en opdrachtgevers veel meer ruimte hebben om de lonen en tarieven voor werknemers en zzp'ers te verhogen. Voor grote bedrijven en vermogenden is de crisis al lang voorbij, en nu wordt het voor de FNV tijd dat ook de mensen die het werk doen, meeprofiteren en hogere beloning krijgen. De overheid moet hier voorop gaan: "Het is nu veel te makkelijk voor werkgevers om een slaatje te slaan uit de fiscale voordelen van zzp'ers." De overheid heeft die uitdaging opgepakt: met de wet Deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA) – zie de special in dit nummer – wordt de fiscale positie van zzp'ers ingrijpend aangepakt. Maar of dat deze groep zelfstandigen een hoger inkomen gaat opleveren, staat nog te bezien. Het is niet de eerste keer dat onze centrale bank aanstuurt op een betere betaling van werkenden. DNB-president Klaas Knot zei onlangs al dat hij ruimte zag voor hogere lonen. "De grote bedrijven zitten goed bij kas en de economie trekt aan. Na jaren is er daarom weer ruimte voor koopkrachtverbetering". Graag!

BelastingBelangen wil bijdragen aan een hoger netto inkomen, voor zelfstandigen én mensen in loondienst, voor alle werkenden. Met aftrekposten, uitstel van belastingheffing, het inkorten van het bruto-nettotraject, en nog veel meer mogelijkheden die de wet biedt. Kijkt u maar in dit nummer van uw fiscale lijfblad.

Ik wens u veel leesplezier.

Hans Zwagemaker
hoofdredacteur

| Inhoudsopgave

Nieuws

Pensioen in eigen beheer: spaarvariant bij uitfasering	01
Panama Papers: een bron van inkomen voor Financiën	03
Zwart geld: boete bij inkeer van 60% naar 120%	05
Eigen bijdrage auto van de zaak: geen negatief loon	06
BOF bij schenking aandeel in vastgoedconcern	08
Negatief loon, ook voor niet belastbaar loon	10
Lening bij bedrijfsoverdracht: geen ODR-lening	12
Een onzakelijke lening: tijdstip van beoordeling	29
Onzakelijke leningen: de verdeling van de bewijslast	31
Woning bij bedrijfshal: keuzevermogen	34
Aftrek verblijfskosten voor eigen rijders in 2016	35
M-V firma: hoofdelijk aansprakelijk na echtscheiding	37
BTW fiscale eenheid: nuances in aansprakelijkheid	39
Ex-bestuurder: ook na aandelenoverdracht aansprakelijk	41
Voorbehoud huurrecht: let op fictief legaat	43

Tips

Doe de OndernemersCheck	02
Fiscale huisvesting voor uw studerend kind	04
Samen rood staan bij de BV	07
Broers en zussen: 4,9% aandeelhouders	09
Geschil met de fiscus: vraag om mediation	11
DGA: minder salaris, meer gerichte vrijstellingen	14
Een nieuwe 25% bijtelling auto? Pas in 2017!	16
Breng de wettelijke rente in rekening	18
Zonnepanelen: pak die subsidie	23
Statutair directeur: check de BV-doelstelling	25
Hoe gaat het met uw BHV-er?	28
Opa en oma: gedenk uw kleinkinderen	30
Commissaris: einde fictieve dienstbetrekking	33
Een maximale vergoeding voor parkeerkosten	36
Herinvesteringsreserve, deels wel, deels niet	38
Bereken de transitievergoeding correct!	40
De correcte aanpak bij loonbeslag	42
Plastic tasjes: regel het voor uw klanten	44

Vragen

Wanneer begint de partneralimentatie te lopen?	13
Kan ik aanvullend schenken tot € 100.000 in 2017?	15
Verkoopkosten deelneming aftrekbaar?	17
Premieplicht DGA's met 2 x 40% aandelenbezit?	24
Negatieve hypotheekrente belast? In welke box?	26
Giftaftrek als vrijwilliger bij een ANBI?	27

Special

Van VAR naar zekerheid met een modelcontract	19
--	----

Pensioen in eigen beheer: spaarvariant bij uitfasering

29 april 2016

Het dossier 'pensioen in eigen beheer' nadert z'n ontknoping. Staatssecretaris Wiebes van Financiën heeft op 15 maart jl. weer een brief aan de Tweede Kamer gezonden met een verdere uitwerking van oplossingsrichtingen voor deze netelige kwestie. De staatssecretaris blijft een voorstander van uitfasering, het afschaffen van pensioen in eigen beheer. Hij wil dat uitfaseren koppelen aan een gefaciliteerde afkoop. Wiebes biedt nu aan om bij afkoop geen 80%, maar 70% van het pensioenkapitaal in de heffing te betrekken. En de DGA die niet wil of kan afkopen biedt hij een nieuw alternatief: de spaarvariant bij uitfasering.

De plannen van Financiën met het pensioen in eigen beheer zijn uitgebreid beschreven in BelastingBelangen, december 2015: [Pensioen in eigen beheer: kiezen voor OSEB of afkoop](#).

Staatssecretaris Wiebes heeft zijn oplossingsrichtingen voor pensioen in eigen beheer bekend gemaakt bij brief van 17 december 2015 aan de Tweede Kamer. Die plannen hebben veel vragen opgeroepen. De staatssecretaris heeft die vragen beantwoord bij brief van 15 maart jl. Het is een lange brief, 33 pagina's, er valt veel uit te leggen.

De staatssecretaris spreekt wederom zijn voorkeur uit voor het uitfaseren van pensioen in eigen beheer. Dat uitfaseren wil hij stimuleren met een gefaciliteerde afkoop. Om die afkoop voor zoveel mogelijk DGA's aantrekkelijk te maken biedt de staatssecretaris een hogere korting: hij stelt voor om 70% van de fiscale balanswaarde van het pensioen in de belastingheffing te betrekken; in december 2015 was dat nog 80%. Idealiter kan afkoop plaatsvinden in één kalenderjaar, bij voorkeur in 2017. De faciliteit kan ook worden benut als de pensioenuitkeringen al zijn ingegaan.

Een korting van 30% moet voldoende zijn om DGA's te verleiden om hun pensioenrechten af te kopen. Veel partijen hebben kritiek op het plan om het DGA-pensioen met een afkoopregeling uit te faseren. Veel DGA's hebben in hun BV een onderdekking op het pensioen, en die BV's beschikken niet over de financiële middelen om de afkoopsom te voldoen. De DGA is dan niet in staat om de verschuldigde belasting over de afkoopsom te voldoen. Tweede Kamerleden hebben de staatssecretaris gevraagd om voor die belastingheffing een betalingsregeling te treffen, of de DGA – renteloos – uitstel van betaling te verlenen. Wiebes voelt daar niets voor. De staatssecretaris wil deze DGA's wel een alternatief bieden, te weten de spaarvariant bij uitkering. DGA's die hun pensioen in eigen beheer niet kunnen of willen afkopen, kunnen hun pensioenrechten fiscaal geruisloos afstempelen tot de fiscale waarde en die lagere pensioenrechten omzetten in een oudedagverplichting. Na de omzetting kan geen verdere pensioenopbouw in eigen beheer plaatsvinden.

**UITFASEREN, AFKOPEN, DE OSEB
OF DIE SPAARVARIANT. WAT IS WIJSHEID...**

Commentaar

Financiën biedt met de nieuwe spaarvariant bij uitkering veel DGA's een haalbare oplossing. Bij deze opzet wordt de liquiditeitspositie van de BV niet aangetast, en het wordt weer mogelijk om dividend te gaan uitkeren. Probleem blijft wel dat alle pensioengerechtigden akkoord moeten gaan met de afgestempelde lagere pensioenrechten. Dat zal voor veel gescheiden DGA's – na pensioenverevening – een brug te ver zijn.

Doe de OndernemersCheck

30 april 2016

De Belastingdienst heeft onlangs de online tool OndernemersCheck gelanceerd. Deze tool geeft (startende) ondernemers meer duidelijkheid over hun ondernemerschap in de inkomstenbelasting. De check richt zich op vier thema's rond ondernemerschap: zelfstandigheid, ondernemersrisico, continuïteit en omvang. Zie ook [OndernemersCheck](#).

Panama Papers: een bron van inkomen voor Financiën

26 april 2016

Het International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ) – 370 journalisten uit 76 landen – heeft de financiële wereld opnieuw op z'n kop gezet. Na de Luxleaks en de offshoreleaks heeft het ICIJ nu de Panama Papers in de openbaarheid gebracht: ruim elf miljoen documenten van Mossack Fonseca, een juridisch dienstverlener in Panama (met tot voor kort een dochteronderneming in Amsterdam). Die documenten geven zicht op de financiële handel en wandel van regeringsleiders, miljardairs, voetballers, maar ook van de 'slager op de hoek', hoe zij met een offshorebedrijf vermogen in een belastingparadijs verstoppen. Dat is niet per se illegaal, maar de grens tussen ontwijking en ontduiking van belasting is flinterdun. Dat maakt de Panama Papers tot een bron van inkomen voor Financiën.

Het ICIJ heeft op een van de grootste financiële datalekken ooit openbaar gemaakt. Ruim elf miljoen documenten, gelekt uit de interne administratie van juridisch adviesbureau Mossack Fonseca in Panama bieden zicht op een geraffineerd, wereldwijd systeem om vermogen weg te stoppen in een belastingparadijs, om dat vermogen zo min mogelijk, of nog beter helemaal niet te laten belasten. Het ICIJ heeft met gedegen journalistieke arbeid van sommige offshore companies van Fonseca kunnen achterhalen wie er achter zit. En dat blijken niet de minsten: de Russische president Poetin is wel de meest prominente zwartsparder, maar ook de president van Oekraïne, de premiers van IJsland en Engeland, voetballer Messi, acteur Jackie Chan, de Spaanse minister van Financiën, ja zelfs een (inmiddels overleden) raadsheer in de belastingkamer van de Hoge Raad, zij allen worden genoemd in de Panama Papers.

Belastingontwijking of belastingontduiking: that's the question. Het benutten van een offshorecompany om vermogen in een belastingparadijs te stallen is niet illegaal. Als de achterliggende belanghebbende dat vermogen in zijn thuisland maar wél bij de Belastingdienst verantwoordt. Belastingontwijking wordt ethisch en moreel wel steeds minder geaccepteerd. Bedrijven én particulieren moeten hun fair share aan belastingen betalen. En als 'hoge bommen' deze verstoppraktijken toepassen, miskennen zij hun publieke voorbeeldfunctie en moeten zij zich naming and shaming laten welgevallen.

Het gebrekkige toezicht in belastingparadijzen doet vermoeden dat belastingontwijking en -ontduiking hand in hand gaan. Een offshore company kan goede diensten bewijzen bij illegale activiteiten zoals het witwassen van zwart geld, verboden wapenhandel, het omzeilen van sancties en meer van dergelijke veelal overdadig betaalde praktijken.

Staatssecretaris Wiebes kan aan de slag met de Panama Papers. Tijdens het vragenuur in de Tweede Kamer liet hij zich ontvallen dat de Panama Papers bij de Belastingdienst "een kleine juichkreet veroorzaakten, terwijl er op dat moment op de afdelingen geen verjaardagen te vieren waren". Voor de staatssecretaris was het een 'eyeopener' dat het bij de Panama Papers niet zozeer gaat om grote bedrijven die offshore gaan, maar ook vermogende particulieren en ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf. Reden genoeg voor Financiën om een speciaal team te formeren dat alle informatie uit de Panama Papers gaat bekijken.

Commentaar

Belastingparadijselijke sluiproutes prikkelen de fantasie en zijn onderwerp van veel borrelpraat. Ook in de politiek. Nederland blijft in de Panama Papers niet buiten schot, integendeel, ons land speelt een belangrijke rol in de offshorebusiness met veel brievenbusfirma's die door trustkantoren worden beheerd. Nederland is voor heel veel multinationals, miljardairs en popgroepen een tussenstation waar miljarden doorheen gesluisd worden. Facilitators van dergelijke constructies moeten beducht zijn op veel tegenwind....

Fiscale huisvesting voor uw studerend kind

30 april 2016

Gaat uw zoon of dochter studeren? Bent u van plan om voor uw student een studentenwoning te gaan kopen? Met een kamer voor hem of haar zelf, en twee of drie voor medestudenten? Laat uw zoon of dochter zelf het pand kopen. U verstrekt uw student een lening ter financiering van de koopsom van de woning, de rente die uw zoon of dochter aan u betaalt is bij hem of haar aftrekbaar als eigenwoningrente. Die aftrekpost kan in de toekomst verrekend worden met inkomsten, als de student aan werken toekomt. Er geldt een termijn van 9 jaar, dus dat moet wel lukken. U kunt er ook voor kiezen om die rente – na betaling – weer terug te schenken. U moet de lening aan uw zoon of dochter in box 3 opvoeren: de rente wordt bij u minimaal belast. En uw zoon of dochter kan voor de verhuur aan de medestudenten de kamerverhuurvrijstelling benutten. Dat kan een leuk voordeel opleveren, en dat scheelt dan weer in de maandbijdrage die u uw student gaat betalen. Bespreek het eens met uw adviseur!

Zwart geld: boete bij inkeer van 60% naar 120%

26 april 2016

Belastingplichtigen die – opgeschrikt door de Panama Papers – hun zwart geld, hun in het buitenland verborgen vermogen alsnog bij de Belastingdienst willen melden, moeten haast maken. De boete bij het spontaan aangeven van zwart geld wordt per 1 juli 2016 verdubbeld, van 60% naar 120%. Als de Belastingdienst zelf het verzwegen vermogen opspoot is de boete veel hoger, namelijk 300% van de verschuldigde belasting.

De belastingplichtige die spontaan tot inkeer komt en zijn in het buitenland verborgen vermogen alsnog bij de Belastingdienst aangeeft, moet de verzwegen belasting betalen plus een boete van 60% van dat belastingbedrag. De belastingontduiker die deze regeling wil benutten moet dan wel "de juiste en volledige inlichtingen, gegevens of aanwijzingen verstrekken vóórdat hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de inspecteur met de onjuistheid of onvolledigheid bekend is of bekend zal worden". Verder moet hij die gegevens "uitdrukkelijk kenbaar maken", met een opgave die de inspecteur in staat stelt om zonder nader onderzoek een juiste belastingaanslag op te leggen. Dit kan met een formulier (PDF) van de Belastingdienst: zie [Melding vrijwillige verbetering](#).

Financiën gaat de boete bij vrijwillige verbetering per 1 juli 2016 verdubbelen tot 120%. Staatssecretaris Wiebes van Financiën roept belastingontduikers op om hun verborgen vermogen in het buitenland snel op te geven bij de Belastingdienst. Met ferme taal: "De komende jaren gaan de Belastingdiensten van 100 landen onderling bankgegevens uitwisselen. Verstopen kan dus niet langer. Mensen die geld verborgen houden in het buitenland, lopen onherroepelijk tegen de lamp." Als de Belastingdienst – met de informatie vanuit het buitenland – het zwarte geld zelf ontdekt, wordt een boete van 300% van de verzwegen belasting opgelegd. Die opsporing kost vier keer de verzwegen belasting.

De Belastingdienst kan de belasting over verzwegen vermogen in het buitenland 12 jaar navorderen.

Commentaar

De jacht van de fiscus op zwart geld rendeert: steeds meer zwartsparenders en belastingontduikers gaan voor de bijl. Zie ook BelastingBelangen, december 2015: [De fiscus & de jacht op zwart geld](#). Financiën probeert boosdoeners te overreden om zichzelf te melden, onder druk van de voortgaande uitwisseling van gegevens door steeds meer landen. Belastingplichtigen kunnen boetevrij inkeren als zij binnen twee jaar na de foute aangifte de inspecteur alsnog juist en volledig informeren en hem de voor navordering vereiste gegevens 'uitdrukkelijk kenbaar maken'. Is die tweejaarstermijn verstreken, dan is bij inkeer altijd een boete verschuldigd: tot 1 juli 2016 nog 60%, daarna 120%. Spoot de inspecteur het verzwegen vermogen zelf op, dan is de boete 300%. Deze hoge boete is ingevoerd per 1 januari 2010, bij eerder klopjachten van de fiscus. Zie ook BelastingBelangen, juni 2009: [Zwartsparenders: inkeerregeling beperkt en boete naar 300%](#). Voor alle boetes geldt dat de boete in verhouding moet staan tot de feiten en omstandigheden in het specifieke geval. De rechter kan de boete matigen als de feiten en omstandigheden daar aanleiding toe geven. Veel zwartsparenders en belastingontduikers laten het zover niet komen....

Eigen bijdrage auto van de zaak: geen negatief loon

28 april 2016

De werknemer die een duurdere auto van de zaak wil hebben dan zijn werkgever hem ter beschikking wil stellen zal zelf moeten opdraaien voor de meerkosten. Met een eigen bijdrage in de maandelijkse leasekosten, of in de aanschafkosten van de auto. De werknemer kan de eigen bijdrage in mindering brengen op de bijtelling privégebruik auto, indien en voor zover die eigen bijdrage kan worden toegerekend aan de voor privédoeleinden verreden kilometers. Heeft de werknemer een Verklaring geen privégebruik auto voor zijn auto van de zaak, dan is er geen bijtelling privégebruik en is een aftrek van de eigen bijdrage niet mogelijk. In die situatie is een aftrek als negatief loon ook niet mogelijk, ook niet als de werknemer een substantieel van de aanschafkosten van de auto voor eigen rekening neemt.

Wil Helmes had een auto van de zaak die duurder was dan zijn werkgever BV X hem ter beschikking kon stellen op basis van haar arbeidsvoorwaarden. Helmes had voor zijn auto een forse eigen bijdrage betaald; hij had € 8.646 van de aanschafkosten van die auto voor eigen rekening genomen. Helmes had voor zijn auto van de zaak een verklaring geen privégebruik aangevraagd en verkregen. In zijn aangifte inkomstenbelasting 2010 voerde hij de eigen bijdrage van € 8.646 op als negatief loon. De inspecteur weigerde die aftrek. De keuze om in een duurdere auto te rijden vloeide niet voort uit de dienstbetrekking, die keus was ingegeven door persoonlijke motieven. Dat Helmes uitsluitend voor zakelijke doeleinden in de auto reed – de inspecteur was akkoord met geen bijtelling voor privégebruik – deed daar niet aan af. Een procedure volgde.

Rechtbank Den Haag was het met de inspecteur eens dat de eigen bijdrage niet als negatief loon kon worden aangemerkt. In hoger beroep besliste ook Hof Den Haag in die zin. Als een werknemer aan zijn werkgever een bijdrage betaald in de kosten van een hem ter beschikking gestelde auto, vloeit die betaling – behoudens bijzondere omstandigheden – niet voort uit de dienstbetrekking, maar uit de persoonlijke voorkeur om in een duurdere auto te willen rijden. De eigen bijdrage kan dan ook niet als negatief loon worden aangemerkt. Dat is anders als de werknemer zich jegens zijn werkgever niet kan onttrekken aan het aanvaarden van de ter beschikking gestelde, duurdere auto van de zaak. Dat had belanghebbende niet aannemelijk gemaakt. De inspecteur had de aftrek als negatief loon terecht geweigerd.

Commentaar

De werknemer die een eigen bijdrage moet betalen voor zijn auto van de zaak, kan die bijdrage in aftrek brengen op de bijtelling privégebruik auto. Maar uitsluitend indien en voor zover die eigen bijdrage toegerekend kan worden aan de voor privé verreden kilometers. De Hoge Raad heeft dat enkele jaren geleden expliciet beslist: zie BelastingBelangen, augustus 2010: [Te dure leaseauto: eigen bijdrage slechts ten dele aftrekbaar](#). Als de werknemer geen of slechts zeer beperkt (niet meer dan 500 kilometer) privé gebruik maakt van de auto en daardoor geen bijtelling privégebruik auto plaatsvindt, is een aftrek van de eigen bijdrage niet mogelijk. Zie ook BelastingBelangen, juni 2014: [Geen bijtelling, geen aftrek eigen bijdrage?](#) De uitspraak van Hof den Haag maakt duidelijk dat in een dergelijke situatie ook een aftrek als negatief loon in beginsel niet mogelijk is.

MOOIE WAGEN, MAAR WAAROM HEB JE 'M IN TWEE KLEUREN LATEN SPLIJTEN?
DAT ZWARTE STUK HEB IK ZELF BETAALD, ZONDER FISCALE AFTREK!

Samen rood staan bij de BV

30 april 2016

Een DGA kan tot € 17.500 rood staan bij de eigen BV zonder dat hem dat rente kost. Financiën heeft dat bij resolutie goedgekeurd. Daarbij gelden wel enkele voorwaarden:

- de rekening-courant mag het gehele kalenderjaar niet boven de € 17.500 uitkomen, debet en credit;
- de DGA mag de schuld niet in box 3 in aftrek brengen;
- de BV mag bij een creditsaldo geen rente vergoeden aan de DGA.

Deze regeling geldt per belanghebbende: u en uw partner kunnen die allebei benutten! Let op: als u boven de kritische grens van € 17.500 uitkomt, kunt u voor het surplus beter een – rentedragende – lening bij de BV afsluiten.

BOF bij schenking aandeel in vastgoedconcern

26 april 2016

De bedrijfsopvolgingsfaciliteit in de Successiewet (de BOF) is uitsluitend van toepassing op ondernemingsvermogen. Financiën neemt het standpunt in dat de exploitatie van vastgoed als het beleggen van vermogen moet worden aangemerkt waarop de BOF niet van toepassing is. De Hoge Raad heeft recent anders beslist. Ons hoogste rechtscollege paste de BOF wel toe bij de (proef-)schenking van één aandeel in een vastgoedconcern waar met het beheer van een grote onroerendgoedportefeuille veel werkzaamheden waren gemoeid en een rendement werd behaald dat duidelijk hoger was dan bij normaal vermogensbeheer.

Bij een bedrijfsopvolging door schenking of vererving kan gebruik worden gemaakt van de BOF. De faciliteit biedt een vrijstelling voor de schenk- of erfbelasting voor ondernemingsvermogen tot € 1.060.298 en 83% van het surplus, uitstel van betaling en een waarderingsfaciliteit. Zie ook BelastingBelangen, augustus 2009: [Bedrijfsopvolging door schenking of vererving van de onderneming](#). Deze gunstregeling kan in combinatie met de doorschuifregeling voor een IB-onderneming of aanmerkelijkbelang-aandelen in een BV (zie ook BelastingBelangen, oktober 2009: [Belastingplan 2010: doorschuiven AB-claim bij schenking van aandelen](#)) een forse belastingbesparing bij een bedrijfsopvolging opleveren.

Financiën vindt dat deze faciliteiten niet van toepassing zijn bij beheer van vastgoed; dat wordt aangemerkt als het beleggen van vermogen. De belastingrechter denkt daar anders over als het beheer van dat vastgoed arbeid omvat die qua aard en omvang meer is dan bij normaal vermogensbeheer én een rendement oplevert dat hoger is dan bij normaal vermogensbeheer. De praktijk worstelt met de vraag wanneer aan die voorwaarden is voldaan. Er zijn inmiddels enige uitspraken over deze grensafbakening, zie BelastingBelangen, februari 2014: [BOF: ook voor aandelen in vastgoed-BV](#) en augustus 2010: [Financiering en verhuur vastgoed na bedrijfsopvolging: geen BOF](#).

De Hoge Raad heeft recent weer een positieve uitspraak over de BOF en vastgoed gedaan.

De casus betreft een (proef-)schenking van een aandeel in een vastgoedconcern. Dat concern had in totaal 350 onroerende zaken op 143 locaties met bijna 900 huurcontracten; voor het beheer en projectontwikkeling waren 16 medewerkers in dienst. Op 31 december 2009 schonken de ouders een aandeel in de topholding van het concern aan hun zoon. Die claimde toepassing van de BOF voor de schenkbelasting, de inspecteur weigerde dat omdat volgens hem sprake was van beleggingsvermogen. Hof Arnhem-Leeuwarden vond dat het concern een onderneming in materiële zin dreef en verleende de BOF wél. De arbeid binnen het concern omvatte naar aard en omvang meer dan bij normaal vermogensbeheer en het vastgoedconcern behaalde jaarlijks een rendement van 20%, duidelijk meer dan bij normaal vermogensbeheer. Bij dat rendement kon uitgegaan worden van het directe rendement (op de verhuur van het vastgoed) plus het indirecte rendement (de waardeinstijging van het vastgoed).

De Hoge Raad bevestigde de uitspraak van het Hof. De uitspraak gaf "geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting en kon, als verweven met waarderingen van feitelijke aard, voor het overige in cassatie niet op juistheid worden getoetst".

Commentaar

De vastgoedpraktijk zal blij zijn met deze uitspraak, de Belastingdienst zal die als een nederlaag ervaren. Duidelijk is wel dat de feiten en omstandigheden van het geval beslissend zijn voor de afloop. Deze uitspraak brengt zekerheid op het punt van het vereiste rendement: het directe én het indirecte rendement tellen mee.

Broers en zussen: 4,9% aandeelhouders

30 april 2016

Bent u, DGA, goed met uw broers en zussen? U kunt hen een leuk fiscaal voordeel toespelen als u hen – ieder – voor iets minder dan 5% laat participeren in uw houdstervennootschap. Zo'n pakketje aandelen valt bij uw broer of zus in box 3. Dat kan hen een belastingvrij dividend opleveren; de dividendbelasting kunnen ze terugkrijgen op hun aanslag inkomstenbelasting.

Een kruislingse toepassing van deze opzet is nog leuker: uw broer of zus gaat meedoen in uw BV, en u in de BV van hem of haar.

Let op: de kleine pakketjes aandelen voor broers en zussen mogen geen aparte aandelensoort zijn, want dan vallen ze onder de aanmerkelijkbelang-regeling in box 2.

Negatief loon, ook voor niet belastbaar loon

26 april 2016

De Hoge Raad heeft in een recent arrest het negatief loonbegrip fors verruimd. Ons hoogste rechtscollege accepteert negatief loon voor een loonbestanddeel dat nooit als positief loon is aangemerkt. Negatief loon is niet beperkt tot loon dat de werknemer heeft 'genoten' en dat eerder bij hem in de belastingheffing is betrokken. In de berechte casus kon een werknemer bijna € 300.000 negatief loon opvoeren omdat hij zijn (in privé verworven) aandelen in de NV van zijn werkgever bij ontslag met verlies moest verkopen.

Jan Suleika was in loondienst bij de bank NV X. Suleika had in privé circa 20.000 certificaten van aandelen in NV X gekocht. Begin 2007 werd NV X overgenomen en daarbij werden de certificaten NV X omgewisseld in certificaten in de overnemende partij, de NV Z. Die nieuwe certificaten konden de eerste drie jaar na de omwisseling niet verhandeld worden. Als een werknemer van NV Z in die driejaarsperiode met ontslag ging was hij verplicht om zijn certificaten aan te bieden aan NV Z. Die nam de certificaten over tegen een vaste prijs, € 20 per certificaat bij overdracht binnen een jaar na de omwisseling, € 22 in het tweede jaar en € 24 in het derde jaar. Suleika nam per 1 december 2009 ontslag bij NV Z en trad in loondienst bij een ander bedrijf. Hij droeg zijn 22.074 certificaten aan NV Z over voor € 24 per certificaat, de marktwaarde was op dat moment € 37,12 per stuk. Suleika leed door die aandelenoverdracht een verlies van € 289.611. Zijn nieuwe werkgever compenseerde dat en betaalde hem € 289.611, onder inhouding van loonbelasting.

Suleika bracht in zijn aangifte inkomstenbelasting over 2009 het verlies van € 289.611 in mindering op zijn inkomsten uit arbeid, als negatief loon. De inspecteur was het daar niet mee eens en corrigeerde de aangifte. Rechtbank Haarlem en Hof Amsterdam stelden de inspecteur in het gelijk: van negatief loon was geen sprake omdat het verlies niet in zijn geheel en rechtstreeks zijn oorzaak vond in de dienstbetrekking.

Suleika ging tegen die uitspraak in cassatie bij de Hoge Raad, mét succes. Ons hoogste rechtscollege besliste dat wanneer een werknemer bij zijn ontslag verplicht is om een bepaalde transactie te verrichten op grond van een beding in zijn arbeidsovereenkomst, én hij door die transactie een nadeel in de vermogenssfeer lijdt, dat nadeel toegerekend moet worden aan de dienstbetrekking. Het verlies uit zo'n transactie moet als negatief loon worden aangemerkt. De Hoge Raad verminderde het belastbaar inkomen met € 289.611.

Commentaar

Een opmerkelijke uitspraak: de Hoge Raad accepteert negatief loon voor een loonbestanddeel dat nooit als positief loon is aangemerkt. Negatief loon was volgens vaste jurisprudentie beperkt tot loon dat een werknemer aan zijn werkgever moet terugbetalen – loon dat de werkgever 'terugneemt' – én een aan de werkgever betaalde schadevergoeding wegens disfunctioneren. In de berechte casus had de werknemer de certificaten als privépersoon verkregen; de verwerving maakte geen deel uit van zijn arbeidsvoorwaarden. De verplichte verkoop met verlies leidt tot negatief loon, omdat het nadeel uitsluitend voortkomt uit een beding in zijn arbeidsovereenkomst en zo in rechtstreeks verband staat met de dienstbetrekking. Een opmerkelijke uitspraak met een groot fiscale belang.

Geschil met de fiscus: vraag om mediation

30 april 2016

Heeft u een langlopend geschil met een belastinginspecteur? Schiet het boekenonderzoek bij uw onderneming maar niet op? Heeft u een klacht over een belastingambtenaar?

U kunt deze problemen bij de Belastingdienst aankaarten en om mediation verzoeken. U kunt dat bespreken met de ambtenaar waar u problemen mee heeft, of via de Belastingtelefoon. U komt dan terecht bij de mediationcoördinator van de Belastingdienst en die stelt een mediator aan. Dat is meestal een belastingambtenaar uit een andere regio. De mediator gaat met de partijen op zoek naar hun 'werkelijke belangen' en probeert de pijnpunten op te lossen.

Let op: de mediator doet geen uitspraken over fiscaaltechnische kwesties, hij geeft geen juridisch advies. Hij herstelt het werkproces tussen u en de Belastingdienst. Gratis.

Lening bij bedrijfsoverdracht: geen ODR-lening

27 april 2016

De BV die een lening verstrekt aan een met haar verbonden vennootschap en bij die geldlening geen strikt zakelijke condities in acht neemt, loopt een debiteurenrisico dat een onafhankelijke derde niet zou hebben genomen. De BV kan zo'n ODR-lening – een lening met een Onzakelijke Debiteuren Risico – niet ten laste van haar bedrijfsresultaat afwaarderen als de debitrice niet goed gaat en de lening niet kan aflossen. Zij kan dat verlies fiscaal pas in aanmerking nemen als de geldlenende vennootschap is geliquideerd, zo heeft de belastingrechter bij herhaling beslist. Een ODR-lening kan alleen bestaan tussen verbonden partijen. De BV die een dergelijke lening verstrekt is bereid om het onzakelijke debiteurenrisico te lopen om zo het belang van de geldnemer – de verbonden vennootschap – te dienen, in haar positie als aandeelhouder. Verstrekt de BV de lening om vooral haar eigen belang te dienen, dan is geen sprake van een ODR-lening, zo heeft Rechtbank Zeeland – West-Brabant recent beslist. De lening kan dan wél worden afgewaardeerd.

De belastingrechter heeft het leerstuk van de onzakelijke leningen in een reeks van uitspraken ontwikkeld. In BelastingBelangen zijn die uitspraken vaak aan de orde gesteld: zie onder meer BelastingBelangen, april 2009: [Onzakelijke lening: geen verlies bij afwaardering](#), april 2012: [De aanpak van onzakelijk debiteurenrisico: de ODR-toets](#), augustus 2014: [Onzakelijke leningen en TBS-verlies](#), en februari 2015: [Onzakelijke leningen: ook bij leningen 'opzij'](#).

BV X bezat alle aandelen in BV Y. Begin 2011 richtte BV X dochtervennootschap BV A op, in het kader van een geplande bedrijfsopvolging. BV X verkreeg 20% van de aandelen BV A, de andere 80% werd door derden genomen. BV A richtte direct daarop dochtervennootschap BV B op. BV Y verkocht in januari 2011 haar onderneming aan BV B voor € 15,9 mln. BV B financierde die acquisitie met een bancaire lening, én een lening van BV X van € 3,5 mln. Die lening was achtergesteld bij de bancaire leningen. Nog in datzelfde jaar bleek dat BV B niet volledig aan haar financiële verplichtingen kon voldoen. BV X waardeerde daarop haar lening op BV B met € 100.000 af. De inspecteur weigerde de afwaardering omdat volgens hem sprake was van een ODR-lening. Rechtbank Zeeland – West-Brabant besliste dat de inspecteur moest aantonen dat sprake was van een ODR-lening, en dat hij niet geslaagd was in dat bewijs. BV X had aannemelijk gemaakt dat zij BV B een lening had verstrekt om de overdracht van de onderneming van haar dochtervennootschap BV Y aan BV B mogelijk te maken. De lening was niet in het belang van BV B verstrekt, maar vooral ter behartiging van de belangen van BV X in haar dochtervennootschap BV Y. De Rechtbank vond ook dat BV X de lening niet had verstrekt in de positie van aandeelhouder van BV A: zij had een (indirect) belang van slechts 20% in BV B, én de andere 80%-aandeelhouders waren zelfstandig bevoegde bestuurders van die vennootschap. Onder deze omstandigheden was geen sprake van een ODR-lening: het afwaarderingsverlies was aftrekbaar.

Commentaar

Deze uitspraak beperkt het aantal ODR-leningen. Als de geldschieter de – veronderstelde – onzakelijke lening verstrekt om vooral het eigen belang te dienen, en niet zozeer het belang van de geldlenende verbonden partij, komt de ODR-problematiek niet aan de orde. Dat is ook het geval als de geldschieter de lening niet verstrekt in zijn positie van aandeelhouder.

Wanneer begint de partneralimentatie te lopen?

29 april 2016

Mijn partner en ik zijn begin dit jaar uit elkaar gegaan. Zij is in onze woning blijven wonen, ik heb inmiddels een klein huurappartementje betrokken. Wij leven duurzaam gescheiden, vooruitlopend op de formele echtscheiding. We hebben afgesproken om voorlopig nog geen verzoek tot echtscheiding in te dienen; dat komt – ons beiden – beter uit, om tal van redenen, ook fiscaal. Kan ik in deze situatie al fiscaal aftrekbare partneralimentatie aan mijn a.s. ex gaan betalen? Of kan dat pas als er een verzoek tot echtscheiding is ingediend, of als de rechter de echtscheiding heeft uitgesproken?

Antwoord

Echtgenoten die duurzaam gescheiden leven, maar nog geen verzoek tot echtscheiding hebben ingediend, blijven fiscaal partners. De fiscale spelregels voor toerekening van de gezamenlijke inkomensbestanddelen blijven van toepassing. Dat is in uw situatie aan de orde.

Echtgenoten hebben op grond van het familierecht – over en weer – een juridisch afdwingbare zorgverplichting. Die verplichting blijft bestaan ook nadat zij duurzaam gescheiden gaan leven; zij zijn dan immers nog gehuwd. En dat maakt dat partneralimentatie al mogelijk is als echtgenoten duurzaam gescheiden leven; het indienen van een verzoek tot echtscheiding of een rechterlijk vonnis is daarvoor niet vereist

Een fiscale aftrek voor partneralimentatie is slechts mogelijk als de betalingen plaatsvinden wegens een onderhoudsverplichting. Uw financiële ondersteuning moet voorzien in het levensonderhoud van uw echtgenoot. Anders gezegd: duidelijk moet zijn dat er bij uw partner behoefte bestaat. Bij het beoordelen daarvan moet gekeken worden naar de plaats van uw echtgenoot in de samenleving tijdens het huwelijk, en de middelen die zij nodig heeft om overeenkomstig die plaats een redelijk bestaan te voeren. Als zij tijdens het huwelijk steeds goed verdiend heeft en in haar eigen levensbehoefte kon voorzien, is geen sprake van behoefte. Als haar financiële positie ontoereikend is om 'de welstand van het huwelijk' voort te zetten, kunt u de partneralimentatie als onderhoudsverplichting – als persoonsgebonden aftrekpost – in mindering brengen op uw inkomen. Die betalingen vloeien rechtstreeks voort uit de familierechtelijke onderhoudsverplichting. Uw vrouw moet de ontvangen partneralimentatie tot haar inkomen rekenen. Het fiscale voordeel zit dan in het tariefverschil: de aftrekpost op uw inkomen moet een grotere belastingteruggave opleveren dan de heffing bij uw vrouw kost.

Let op: de inspecteur zal een aftrek uitsluitend toestaan als u kunt aantonen dat u en uw vrouw daadwerkelijk van plan zijn om uw relatie bestendig te beëindigen. Als u dat niet aannemelijk kunt maken, kunnen de betalingen niet als (aftrekbare) onderhoudsverplichtingen worden aangemerkt.

DGA: minder salaris, meer gerichte vrijstellingen

30 april 2016

Directeuren-grotaandeelhouders kunnen hun 'verplichte' salaris uit de BV – door toepassing van de gebruikelijkloonregeling – verminderen door ruimer gebruik te gaan maken van de gerichte vrijstellingen. De vergoeding die een DGA onder de gerichte vrijstelling kan ontvangen voor de door hem gemaakte kosten, zoals representatie, seminars, studiekosten, mobiele communicatiemiddelen etc., is belastingvrij (zie ook BelastingBelangen, november 2015: [Gerichte vrijstellingen: volledig benutten](#)). Maar die belastingvrije vergoeding telt wél mee bij de invulling van het gebruikelijk loon. Dat betekent dat het salaris in geld omlaag kan, tegen ontvangst van een netto kostenvergoeding. Een voordelige ruil!

Kan ik aanvullend schenken tot € 100.000 in 2017?

29 april 2016

Ik ben van plan om in 2017 de vrijstelling van € 100.000 te benutten voor een schenking aan onze dochter (36 jaar jong). Ik heb haar al eerder geschonken, een paar jaar geleden, toen ze haar woning kocht. Kan ik nu in 2017 het verschil tot € 100.000 belastingvrij bijschenken waarmee zij dan de hypotheek op haar woning deels kan aflossen? Ik hoor van verschillende kanten dat er een ingewikkelde samenloop bestaat tussen de vrije schenking van € 100.000 in 2017 en eerdere schenkingen onder de verhoogde vrijstelling. Hoe zit dat precies?

Antwoord

Er is inderdaad sprake van een ingewikkelde samenloop tussen schenkingen in een oud jaar onder de toentertijd geldende verhoogde vrijstelling, en het benutten van de € 100.000 vrije schenking in 2017. In sommige gevallen vergt die samenloop dat er al vóór 2017, dus in dit jaar, een schenking moet worden gedaan om tot een optimaal resultaat te komen.

Uitgangspunt van de wetgever is dat de verhoogde vrijstelling voor een schenking voor de eigen woning éénmalig is in de relatie tussen schenker en begiftigde. Als u al eerder, in 2013 of 2014, gebruik heeft gemaakt van de (toen tijdelijk geldende) € 100.000 vrijstelling, kunt u die vrijstelling voor dezelfde begiftigde of diens fiscale partner niet nog eens benutten.

Er zijn vier mogelijkheden:

1. U heeft nog niet eerder een schenking aan uw dochter gedaan waarbij de verhoogde vrijstelling voor een eigen woning is toegepast.
U kunt uw dochter in 2017 maximaal € 100.000 belastingvrij schenken. Dat u in een of meer voorgaande jaren uw dochter het jaarlijkse vrijgestelde bedrag (van thans € 5.304) hebt geschonken, is hierbij niet van belang. Uw dochter kan van de schenking van € 100.000 in 2017 maximaal € 25.449 vrij besteden, de rest moet zij gebruiken voor haar eigen woning. U kunt overwegen om de schenking in tweeën knippen, en uw dochter al dit jaar maximaal € 53.016 schenken, en het restant van € 46.984 in 2017. Die knip kan nuttig zijn als uw dochter bij vervroegde aflossing van haar hypotheek een boeterente verschuldigd is. Door de aflossing over twee jaar te spreiden kan zij twee keer gebruik maken van het bedrag van een boetevrije aflossing.
2. U heeft in het verleden een schenking aan uw dochter gedaan waarbij een verhoogde vrijstelling is toegepast, en wel **vóór 2010**.
U moet dit jaar, in 2016, een schenking doen tot maximaal de voor dit jaar geldende verhoogde vrijstelling voor een eigen woning van € 27.570; in 2017 kunt u dan aanvullend nog maximaal € 46.984 vrij aan uw dochter schenken. Daarvan kan zij € 5.304 vrij besteden. Als u in 2016 niets doet, kunt u in 2017 aanvullend maximaal € 27.567 vrij schenken, waarvan maximaal € 5.304 vrij te besteden is.
3. U heeft in het verleden een schenking aan uw dochter gedaan waarbij een verhoogde vrijstelling voor een eigen woning is toegepast, en wel **in 2010 tot en met 2014**.
U kunt in 2017 géén gebruik maken van de vrijstelling van € 100.000. Ook niet als u in de voorgaande jaren de maximale verhoogde vrijstelling niet volledig hebt benut. Zelfs niet als u de (tijdelijke) vrijstelling van € 100.000 in de periode van 1 oktober 2013 tot en met 31 december 2014 niet volledig hebt benut. Er kan géén inhaal plaatsvinden. De enige vrije schenking die u in 2017 aan uw dochter kunt doen, is de jaarlijkse vrije schenking van (thans) € 5.304. Uw dochter kan dat bedrag vrij besteden.
4. U heeft in het verleden een schenking aan uw dochter gedaan waarbij een verhoogde vrijstelling is toegepast, en wel in **2015**.
U kunt in 2017 maximaal € 46.984 vrij aan uw dochter schenken. Daarvan kan zij € 5.304 vrij besteden.

Een nieuwe 25% bijtelling auto? Pas in 2017!

30 april 2016

Bent u van plan om binnenkort een nieuwe auto te kopen? Een auto die onder de 25% bijtelling voor privégebruik valt? Wacht dan met de aanschaf tot begin volgend jaar. Als het kenteken voor zo'n auto op of na 1 januari 2017 wordt afgegeven, geldt een bijtelling privégebruik van 22%. Dat scheelt u toch de belasting over 3% bijtelling, vijf jaar lang.

Verkoopkosten deelneming aftrekbaar?

29 april 2016

Mijn holding-BV houdt meerdere deelnemingen, twee 100% dochtervennootschappen wil ik op afzienbare termijn gaan verkopen. Met die verkoop zijn nogal wat kosten gemoeid. De vennootschappen moeten 'verkooprijp' worden gemaakt en dat vergt veel – en duur – overleg met strategische adviseurs, consultants, juristen, het inrichten van een digitale dataroom, en ga zo maar door. Veel van die kosten moeten al gemaakt worden voordat zich ook maar één potentiële koper heeft gemeld. Volgens mijn fiscale adviseur zijn de aan- en verkoopkosten van een deelneming niet aftrekbaar, dat staat expliciet in de wet. Ziet u mogelijkheden om toch een deel van de verkoopkosten in aftrek te brengen?

Antwoord

De wet bepaalt inderdaad dat de aan- en verkoopkosten van een deelneming fiscaal niet aftrekbaar zijn. Maar dit aftrekverbod is niet zo absoluut als het op het eerste gezicht lijkt. De belastingrechter heeft enkele nuanceringen aangebracht en daardoor is een gedeeltelijke aftrek van dergelijke kosten soms toch mogelijk. De crux zit in de uitleg van het begrip aan- en verkoopkosten.

Rechtbank Zeeland – West-Brabant heeft in een uitspraak in 2013 de niet aftrekbare verkoopkosten beperkt tot de uitgaven die de verkopende vennootschap moet doen om de verkoop en levering van de deelneming tot stand te brengen.

In de berechte casus werd aftrek toegestaan van de beloning (van € 1,4 mln.) voor een externe adviseur die door zijn bemoeienis een veel hogere opbrengst bij verkoop van de deelneming wist te realiseren. De rechter besliste dat de verkoop van de deelneming ook zonder deze betaling was doorgegaan, zij het tegen een andere prijs. Zie BelastingBelangen, augustus 2013: [Verkoopkosten deelneming: soms toch aftrekbaar](#).

Rechtbank Noord-Holland heeft begin dit jaar een vergelijkbare uitspraak gedaan. Ook deze Rechtbank beperkt de niet aftrekbare verkoopkosten tot kosten die in een rechtstreeks en oorzakelijk verband staan met de vervreemding van de deelneming. Voor kosten die betrekking hebben op oriënterende activiteiten, het verkennen van de mogelijkheid van een verkoop, en werkzaamheden van voorbereidende aard stond de rechter wél aftrek toe. De Rechtbank maakt onderscheid tussen de oriënterende verkenningsfase, met aftrekbare kosten, en de verkoopfase, met niet aftrekbare kosten. Het omslagpunt werd gesteld op de datum waarop voor het eerst concreet potentiële kopers werden benaderd en de voorgenomen verkoop extern werd gecommuniceerd.

De beperking op basis van het 'moeten-criterium' geldt voor aan- en verkoopkosten. Bij aankoopkosten kan vaak gesteld worden dat die kosten niet alleen worden gemaakt voor de verwerving van de deelneming, maar ook voor andere doeleinden. Zo kan goed verdedigd worden dat een due diligence niet alleen van belang is voor de aankoopbeslissing en -onderhandeling, maar ook voor de financiering van de acquisitie.

Het aftrekverbod van aan- en verkoopkosten van een deelneming is niet absoluut. Hoeveel speelruimte de wettelijke bepaling biedt voor aftrek van deze kosten is discutabel. Financiën is in beroep gegaan tegen de hiervoor aangehaalde uitspraak van Rechtbank Noord-Holland. Goede kans dat die procedure doorloopt tot de Hoge Raad, die dan een eindoordeel in deze kwestie kan geven. De praktijk zit daar op te wachten.

Breng de wettelijke rente in rekening

30 april 2016

U kunt wettelijke rente in rekening brengen bij uw afnemers, bij uw klanten, als die niet op tijd betalen. Na een redelijke betalingstermijn – als u met uw afnemers / klanten niets hebt afgesproken geldt de wettelijke betalingstermijn van 30 dagen – kunt u de wettelijke rente in rekening brengen. Voor handelstransacties tussen ondernemers en met overheidsinstanties is de wettelijke rente thans 8,05% (!!), voor consumententransacties 2%. Heeft de klant na een jaar nog niet betaald, dan kunt u rente over rente berekenen. U kunt bij overeenkomst of in uw algemene voorwaarden een ander rentepercentage afspreken.

De wettelijke rente kan goed fungeren als dreigmiddel bij uw afnemers om nu toch eindelijk eens te betalen!

Van VAR naar zekerheid met een modelcontract

30 april 2016

Op de dag van de arbeid – 1 mei 2016 – treedt de wet Deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA) in werking. Die wet brengt een ingrijpende verandering in de arbeidsmarkt voor 1,2 miljoen zelfstandigen zonder personeel. De Wet DBA moet zzp-ers meer bescherming bieden tegen misbruik door hun opdrachtgevers. De verklaring arbeidsrelatie, de VAR, door veel zzp-ers beschouwd als een 'werkvergunning', vervalt. Een VAR biedt alleen opdrachtgevers zekerheid, de zzp-er weet met zo'n verklaring niet of hij wel echt buiten loondienst werkt. Als achteraf blijkt dat hij toch in loondienst werkzaam was bij zijn opdrachtgever, krijgt hij de bijbehorende aanslag inkomstenbelasting. Hij verliest de fiscale voordelen van het ondernemerschap en dat kost fors extra belasting. De opdrachtgever blijft buiten schot, hij is niet aansprakelijk. Dat moet met de Wet DBA anders worden: de VAR wordt vervangen door modelovereenkomsten. Die bieden de opdrachtgever én de zzp-er zekerheid. De invoering van de nieuwe regeling stuit op veel weerstand, bij opdrachtgevers én bij zzp-ers, vanwege fiscale risico's, administratieve rompslomp en dreigend verlies aan opdrachten. De Belastingdienst probeert de grootste zorgen weg te nemen, met een implementatiefase tot 1 mei 2017, een webinar, en een handreiking over arbeidsrelaties. In deze special de stand van zaken.

Een modelovereenkomst: duidelijkheid en zekerheid

Opdrachtgevers en zzp-ers kunnen duidelijkheid en zekerheid krijgen over de financiële gevolgen van hun arbeidsrelatie door gebruik te maken van een modelovereenkomst. Als er gewerkt wordt volgens zo'n modelovereenkomst is er geen sprake van loondienst en hoeft de opdrachtgever geen loonheffingen in te houden en af te dragen.

Op de site van de Belastingdienst staan veel modelovereenkomsten. Eind april zijn dat 10 algemene modelovereenkomsten, 13 modelovereenkomsten voor branches en beroepsgroepen en 9 individuele overeenkomsten. Het zijn modelovereenkomsten geschikt voor iedereen, voor branches als het beroepsgoederenvervoer, de bouw, de thuiszorg, en nog meer specifiek voor bepaalde beroepen als kraamverzorgster of coördinerend stalingsdeskundige, disjockey of docent masterclass. Zie ook [Modelovereenkomsten in plaats van VAR](#).

Er komen nog veel meer modelovereenkomsten. Financiën is in overleg met zeker nog vijftig beroepsorganisaties die hun modelovereenkomst goedgekeurd willen krijgen. Zzp-ers en opdrachtgevers kunnen zelf kiezen welke modelovereenkomst zij willen gebruiken. Bij gebruik van een modelovereenkomst moeten opdrachtgever en zzp-er in hun onderlinge overeenkomst daar naar verwijzen, met vermelding van het kenmerknummer.

De algemene modelovereenkomsten en de modelovereenkomsten voor branches en beroepsgroepen kennen geel gemarkeerde stukken tekst. De opdrachtgever en zzp-er kunnen daar niet van afwijken, van de andere tekstdelen wel als dat maar niet in strijd is met de gemarkeerde tekst. Zij moeten in hun onderlinge overeenkomst ook weer verwijzen naar het kenmerknummer, met de verplicht voorgeschreven tekst:

"Deze overeenkomst is gebaseerd op de door de Belastingdienst op [DATUM] onder nummer [NUMMER] beoordeelde overeenkomst. De in die overeenkomst gemarkeerde bepalingen zijn in deze overeenkomst ongewijzigd overgenomen. Voor zover in deze overeenkomst aanpassingen hebben plaatsgevonden, zijn partijen van mening dat deze aanpassingen geen afbreuk doen aan de in de model- of voorbeeldovereenkomst gemarkeerde bepalingen."

Een eigen modelovereenkomst opstellen

Als de zzp-er en de opdrachtgever geen gebruik van een modelovereenkomst van de Belastingdienst willen of kunnen maken – omdat een toepasselijk model niet beschikbaar is – kunnen zij samen een overeenkomst opstellen en die aan Financiën ter goedkeuring voorleggen. Financiën laat dan binnen zes weken weten of de opdrachtgever onder het voorgelegde contract al dan niet loonheffing moet inhouden op de vergoeding voor de zzp-er. Ook kunnen zij een naastgelegen modelovereenkomst gebruiken en die aanpassen. Daarbij geldt dat de geel gemarkeerde tekstgedeelten niet aangepast mogen worden, en aanvullingen in wit mogen niet in strijd met geel zijn. Teksten als "de opdrachtnemer deelt zelf zijn werk in" zijn onaantastbaar. De eigen overeenkomst kan worden ingediend op alternatiefvar@belastingdienst.nl.

Om het opstellen van een eigen modelovereenkomst te faciliteren heeft de Belastingdienst onlangs een handreiking gepubliceerd met daarin de toetsingskaders die de dienst hanteert bij beoordeling van de arbeidsrelatie. Deze handreiking (PDF) is te downloaden op de site van de Belastingdienst: [Handreiking beoordelingskader overeenkomsten arbeidsrelaties \(Handreiking DBA\)](#). ZZP-er en opdrachtgever mogen op de inhoud van de handreiking afgaan, maar 'het is geen exacte wetenschap' en 'de belastingrechter kijkt steeds naar de samenhang van alle feiten en omstandigheden'. Anders gezegd: de handreiking biedt alleen duidelijkheid in overduidelijke situaties.

De *geldigheidsduur* van een modelovereenkomst is vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van goedkeuring. Daarbij geldt een voorbehoud voor wijzigingen in relevante wet- of regelgeving in die vijfjaarsperiode. Ook rechtspraak kan aanleiding zijn om de goedkeuring van de overeenkomst voor de toekomst in te trekken. In de modelovereenkomsten is een bepaling opgenomen voor mogelijke correcties loonheffingen. Daarbij worden opdrachtgevers gewezen op het verbod om de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke Zorgverzekeringswet op de werknemer te verhalen.

De *zekerheid* die de modelovereenkomsten bieden, is omstreden.

De beoordeling van de Belastingdienst ziet uitsluitend op de vraag of er al dan niet sprake is van inhoudingsplicht voor de loonheffing. Arbeidsrechtelijke of andere juridische aspecten zijn niet beoordeeld! Alleen het contract wordt beoordeeld. Als partijen volgens dat contract werken hebben opdrachtgever én zzp-er de zekerheid – de vrijwaring – dat hun arbeidsrelatie niet leidt tot inhouding van loonheffing. Bij controle kan blijken dat de feitelijke inrichting van de werkzaamheden niet past in de modelovereenkomst. Dat de modelovereenkomst niet correct is nagekomen, en dat toch sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking. In dat geval moet de opdrachtgever – die nu als werkgever wordt behandeld – alsnog loonheffing over de beloning van de zzp-er afdragen. Hoe hij dat moet verhalen op de inmiddels vertrokken inleenkracht staat er niet bij.

Opdrachtgevers blijven bij gebruik van een voorbeeldovereenkomst medeverantwoordelijk voor de inhouding en afdracht van loonheffing: zij moeten controleren of de zzp-er zijn werkzaamheden uitvoert conform de tussen hen gesloten (en door Financiën geaccordeerde) overeenkomst.

Onder de VAR kon de opdrachtgever volstaan met een eenmalige toetsing, aan het begin van de opdracht, als de zzp-er voor hem ging werken. Als de VAR actueel was en afgegeven voor werkzaamheden die de zzp-er voor de opdrachtgever ging verrichten, dan kon de opdrachtgever met een check op de identiteit van de zzp-er en het maken van wat kopietjes een vrijwaring verkrijgen. Dat is onder de voorbeeldcontracten anders. Opdrachtgevers zien hun fiscale risico toenemen. Zij moeten voortdurend controleren of de zzp-er zijn werkzaamheden conform de voorbeeldovereenkomst uitvoert. Alleen dan is hij gevrijwaard van de inhouding en afdracht van loonheffing. Zie ook BelastingBelangen, augustus 2015: [Welke risico's loop ik met zzp-voorbeeldcontracten?](#)

Staatssecretaris Wiebes van Financiën heeft bij de parlementaire behandeling van de Wet DBA herhaaldelijk gesteld dat het aan de Belastingdienst is om te stellen en aan te tonen dat niet overeenkomstig de modelovereenkomsten is gewerkt. Dat sluit aan bij de gebruikelijke verdeling van de bewijslast in fiscale zaken. De staatssecretaris stelde ook dat wanneer een opdrachtgever zich niet aan de letter van de modelovereenkomst houdt, maar "niet zondigt tegen de wet en niet evident zodanig opereert dat er een dienstverband ontstaat" hij niets te vrezen heeft: De Belastingdienst heeft dan geen reden om in te grijpen, want "het doel van deze exercitie is niet om volgens de modelovereenkomsten te werken, het doel is om conform de wet te werken".

De modelovereenkomsten op de site van de Belastingdienst hebben geen wettelijke basis. De vrijwaring die met een – correct nageleefde – modelovereenkomst kan worden verkregen is gebaseerd op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder op het beginsel van het in rechte te beschermen opgewekt vertrouwen. Tegen de – afwijzende – beoordeling van een door partijen voorgelegde overeenkomst staan geen rechtsmiddelen open!

De modelovereenkomst of geaccordeerde individuele overeenkomst zegt niets omtrent de fiscale positie van de ZZP-er voor de heffing van inkomstenbelasting: de overeenkomst *geeft geen oordeel omtrent het ondernemerschap van de ZZP-er*.

De modelovereenkomst biedt ook geen zekerheid voor wat betreft de heffing van omzetbelasting. De Belastingdienst wijst iedere aansprakelijkheid af voor gevolgen, van welke aard ook, van het gebruik van de voorbeeldovereenkomsten.

Geen modelovereenkomst kan ook!

De opdrachtgever en zzp-er zijn niet verplicht om een modelovereenkomst te gebruiken of een eigen overeenkomst voor te leggen. De opdrachtgever moet dan zelf bepalen of hij wel of geen loonheffingen moet inhouden. De Belastingdienst reikt voorbeeldbepalingen aan die een rol spelen bij de beoordeling van een overeenkomst; zie: [Uw overeenkomst: wel of geen dienstbetrekking](#).

Ook in het antwoord van Wiebes op recente vragen van Tweede Kamerleden over de modelovereenkomsten – met name in vraag 9 en 10 – staan verhelderende uitwerkingen over aanwijzingen inzake het al dan niet aanwezig zijn van een dienstbetrekking. Zie: [Beantwoording vragen over DBA en zzp'ers](#)

In een groot aantal situaties zal een zzp-er er niet aan twijfelen dat hij fiscaal als ondernemer kwalificeert. Een schilder die voor veel verschillende (particuliere) klanten werkt, is overduidelijk ondernemer: hij moet zelf klanten werven, achter de betaling aan, eigen gereedschap en materiaal gebruiken, etc. Maar als die schilder zich als zzp-er verhuurt bij een aannemingsbedrijf zal de (onder)aannemer wel een modelovereenkomst willen afsluiten om zijn fiscale risico's te beperken.

Een safe harbour

Het is een illusie om te denken dat opdrachtgevers na de invoering van de Wet DBA alle (schijn)zelfstandigen in loondienst gaan nemen. De arbeidsmarkt is de laatste decennia ingrijpend veranderd. Vaste banen sterven in hoog tempo uit, tig jaar bij dezelfde werkgever is geen verdienste maar veeleer een gebrek aan lef. We gaan voor flexibiliteit, bij verschillende partijen, in verschillende sectoren. Met de algemene periodieke loopbaankeuring – recent nog bepleit door minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid – weet iedere werkende hoe hij er voor staat in de arbeidsmarkt.

De kans is groot dat opdrachtgevers hun fiscale risico's en aansprakelijkheid zullen beperken door zzp-ers via bemiddelingsbureaus te gaan inhuren. Zo willen de omroepen bijvoorbeeld alleen nog zaken doen met

cameralieden die zich inschrijven bij een bemiddelingsbureau. De ABU, de werkgeversvereniging van de uitzendbranche, krijgt veel vragen over het 'omkatten' van zzp-er tot uitzendkracht of payroller. Het Uniforce-concept is een al jaren bestaand concept voor dit omkatten. Indertijd scoorde de VUR-verklaring (de Verklaring Uniforce Registratie) goede publiciteit in de vergelijking met de VAR-verklaring. En na de invoering van de wet DBA blijft Uniforce "de in beton gegoten zekerheid voor de professional en zijn opdrachtgever. Werken voor wie je en zolang je maar wilt. Met sociale zekerheid. Het kan, met de ondernemingsvorm van Uniforce, de DUBV" (de Declarabele Uren BV; zie ook www.uniforce.nl). Met het verdwijnen van de VAR is de markt voor Uniforce en andere vergelijkbare intermediairs als IT-Staffing, ZZPR etc. alleen maar groter geworden. Veel opdrachtgevers zijn op zoek naar een Safe Harbour.

Overgangsrecht: de implementatiefase

Het nieuwe systeem begint met een overgangsperiode, een implementatiefase. Die gaat een jaar duren. In dit jaar gaat de Belastingdienst zich vooral richten op het geven van voorlichting. De Belastingdienst houdt in dit jaar wel toezicht, maar zal een correcte toepassing van het nieuwe systeem nog niet actief handhaven. De Belastingdienst zal geen repressieve handhavingsmaatregelen nemen; er worden geen boetes opgelegd. Voor de zzp-er en de opdrachtgever geldt in dit jaar wel een inspanningsverplichting: zij moeten actief bezig zijn om de arbeidsrelatie zodanig vorm te geven dat er conform een goedgekeurde voorbeeldovereenkomst wordt gewerkt. Gebeurt dat niet, dan zal de Belastingdienst een 'terughoudend handhavingsbeleid' voeren.

De VAR-wuo en VAR-dga, die de opdrachtgever een vrijwaring bieden, gaan per 1 mei 2016 vervallen. Maar die verklaring verliest daarmee niet ineens zijn waarde. Als de feiten en omstandigheden waaronder de zzp-er zijn werkzaamheden verricht niet gewijzigd zijn, kan de oude VAR nog wel degelijk relevant zijn. In zo'n situatie zal de inspecteur niet ineens een ander standpunt kunnen innemen over de fiscale positief van zzp-er en opdrachtgever. De criteria voor beoordeling van een arbeidsrelatie – een (fictieve) dienstbetrekking – of niet zijn met invoering van de Wet DBA niet veranderd!

Zonnepanelen: pak die subsidie

30 april 2016

Bent u van plan om te gaan investeren in zonnepanelen? Zakelijk of privé?

Zo'n investering kan fiscaal profijtelijk uitpakken, met BTW-aftrek, investeringsregelingen als de energie- en kleinschaligheidsinvesteringsaftrek, etc. Zie ook BelastingBelangen, augustus 2013: [Zonnepanelen ook voor bedrijven fiscaal interessant?](#), oktober 2013: [Met zonnepanelen bent u – particulier – BTW-ondernemer](#) en november 2015: [Zonnepanelen: extra inkomsten voor uw sportclub](#).

Er zijn ook volop subsidieregelingen beschikbaar, landelijke, gemeentelijke en provinciale subsidies. Check www.energiesubsidiewijzer.nl en www.ikinvesteerslim.nl.

Premieplicht DGA's met 2 x 40% aandelenbezit?

29 april 2016

Mijn broer en ik runnen samen een transportbedrijf. We hebben de onderneming samen opgericht; bij de oprichtingen hebben we ieder – via een personal holding – 50% van de aandelen in de werk-BV genomen. Drie jaar geleden hebben we 20% van de aandelen in de werk-BV aan een derde verkocht, ieder 10%. Dat was bittere noodzaak, vanwege de crisis. De nieuwe aandeelhouder bemoeit zich nauwelijks met de bedrijfsvoering: mijn broer en ik zijn beiden statutair directeur van onze holdings, en we verrichten op basis van een managementcontract alle voorkomende directiewerkzaamheden in de werk-BV. Onze houdstervennootschappen zijn directeur van de werk-BV. Per 1 januari 2016 is er een nieuwe Regeling aanwijzing DGA in werking getreden. Zijn mijn broer en ik als DGA's nu wel of niet verzekerd onder de nieuwe Regeling?

Antwoord

Per 1 januari 2016 is er een nieuwe regeling Aanwijzing directeur-groootaandeelhouder in werking getreden, en die heeft voor veel DGA's consequenties voor de premieplicht werknemersverzekeringen. Ook in uw situatie! Bij de beoordeling van de premieplicht werknemersverzekeringen is het uitgangspunt van de Hoge Raad dat een DGA in beginsel verplicht verzekerd is. Hij is formeel ondergeschikt aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de BV. Dat betekent dat de BV de verschuldigde werknemersverzekeringen moet afdragen. Maar als die DGA een bepaalde machtspositie heeft in de BV, vervalt die premieplicht.

Allereerst is van belang dat een aanwijzing als DGA – dus geen premieplicht – uitsluitend nog mogelijk is voor een statutair directeur, voor een bestuurder van de BV. Een DGA die geen statutair directeur is, maar uitsluitend titulair directeur – werknemer met de titel van directeur – is vanaf 1 januari 2016 per definitie verzekerd.

In de nieuwe Regeling worden diverse criteria gehanteerd om te beoordelen wie als DGA kan worden aangewezen, voor wie geen premieplicht bestaat. Die criteria zijn op onderdelen aangepast. In uw situatie gaat het met name om de uitbreiding van het begrip bestuurder en de nevenschiktheidstoets.

Onder de nieuwe regeling wordt voortaan ook als bestuurder aangemerkt de persoon die zeggenschap heeft in de BV door tussenkomst van één of meer rechtspersonen waarvan hij aandeelhouder is. Dit is de zogenaamde indirecte bestuurder. Denk aan de DGA die alle aandelen houdt in de holding-BV, welke BV alle aandelen in de werk-BV houdt, de holding-BV is statutair bestuurder van de werk-BV, maar de DGA verricht feitelijk die werkzaamheden krachtens een managementovereenkomst tussen de holding- en werk-BV.

U en uw broer kwalificeren onder de nieuwe Regeling als indirecte bestuurder.

Vervolgens speelt voor uw beiden de nevenschiktheidstoets. Bij bestuurders die samen alle aandelen in de BV bezitten en die als aandeelhouders een gelijk of nagenoeg gelijk deel van het kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen, is geen sprake van premieplicht. De wijziging in dit deel van de Regeling betreft de uitbreiding dat die bestuurders tezamen alle aandelen in de betreffende BV moeten hebben. Onder de oude Regeling was dat niet het geval. U en uw broer voldoen niet aan deze voorwaarde, vanwege de 20% medeaandeelhouder. Dat betekent dat u en uw broer verplicht verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen en dat de werk-BV vanaf 1 januari 2016 premies werknemersverzekeringen voor u en uw broer verschuldigd is.

Statutair directeur: check de BV-doelstelling

30 april 2016

Als DGA/bestuurder van een BV loopt u het risico dat u in privé aansprakelijk gesteld wordt voor fouten van de BV. Dat risico is een stuk groter als u als DGA namens de BV regelmatig transacties doet, die niet te rijmen zijn met de statutaire doelstelling van uw BV. Hebt u de bedrijfsactiviteiten van uw BV fors uitgebreid, tot ver over de grenzen van de statutaire doelstelling? Laat dan de statutaire doelstelling van de BV per direct aanpassen. Dat vergt een statutenwijziging bij notariële akte. U bent gewaarschuwd....

Negatieve hypotheekrente belast? In welke box?

29 april 2016

Over 2015 krijg ik geld toe op de hypotheek op ons huis. Negatieve hypotheekrente! Ik heb in 2007 bij een (inmiddels weggefuseerde) bankinstelling een hypotheek in Zwitserse francs afgesloten tegen een rente op Libor-basis voor Zwitserse francs, met een opslag. Die rente is in 2015 onder nul gezakt, zover dat ook na aftrek van de opslag een negatieve rente resteert. De bank gaat die rente – na wat tegenstribbelen – ook uitkeren. Is die rentevergoeding belast? In box 1, of kan ik de hypotheek in Zwitserse francs nu als beleggingsproduct in box 3 plaatsen?

Antwoord

Hypotheek in Zwitserse francs voor Nederlandse eigenwoningbezitters dateren veelal van kort na de eeuwwisseling. De rente op dergelijke hypothecaire leningen was toen laag, extreem laag in vergelijking tot Nederlandse hypotheekrenten. En dat trok veel belangstelling. Maar bij die Zwitserse hypotheek bleek alras een addertje – beter gezegd: een slang – onder het gras te zitten: het valutarisico. Door de eurocrisis werd de Zwitserse franc sterker, de koers ten opzichte van de euro liep met wel 25% op. En daarmee ook de omvang van de hypotheekschuld. Dat koersverlies was niet aftrekbaar als rente of kosten van een geldlening. Zie ook BelastingBelangen, oktober 2011, [Koersverlies op SF-hypotheek aftrekbaar?](#)

Nu bieden hypotheek in Zwitserse francs met uw renteregeling een nieuw mirakel: een negatieve rente. De hypotheek in Zwitserse francs is en blijft een eigenwoningsschuld: de schuld is aangegaan ter verwerving van een eigen woning. Daarmee staat vast dat die hypotheek in box 1 valt, en niet in box 3. Een plaatsing in box 3, zoals u vraagt, zou ook averechts uitpakken als de rente niet langer negatief is.

De vraag is dan of de vergoeding van negatieve rente belast is.

De wet benoemt rente op een eigenwoningsschuld als 'aftrekbare kosten'. Dat bedrag aan aftrekbare kosten moet per kalenderjaar worden vastgesteld. Dat betekent dat een negatieve rente allereerst gesaldeerd moet worden met de in datzelfde kalenderjaar betaalde positieve rente. In zoverre is de negatieve rente belast: het vermindert de aftrekbare rentekosten. Is de rente op de eigenwoningsschuld per saldo over het gehele kalenderjaar negatief, dan lijkt mij goed te verdedigen dat die rentebate niet belast is. De tekst van de wet – aftrekbare kosten - sluit een (per saldo) positief voordeel uit, en de wet kent voor de inkomsten uit eigen woning geen negatieve inkomsten noch een algebraïsch inkomensbegrip. Het voordeel dat u door de negatieve rente verkrijgt was redelijkerwijs niet te voorzien noch te verwachten. Het past niet binnen de bronnentheorie ter afbakening van het inkomensbegrip in de wet op de inkomstenbelasting. De Belastingdienst lijkt hier anders over te denken. Uit diverse tweets op social media is af te leiden dat de Belastingdienst de rentevergoeding wel belastbaar acht, en wel als een terugontvangen bedrag dat in een eerder jaar in aftrek is gebracht. De wettelijke basis voor deze heffing wordt daarbij niet genoemd.

Giftenaftrek als vrijwilliger bij een ANBI?

29 april 2016

Naast mijn baan ben ik actief als secretaris/penningmeester van een goedgevestigde instelling, een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Als vrijwilliger kan ik van de stichting een belastingvrije vrijwilligersvergoeding krijgen van € 1.500 per jaar. Ik heb afgezien van die vergoeding; ik voer die € 1.500 in mijn aangifte op als aftrekbare giften. Kan ik die giftenaftrek nog verhogen met de kosten die ik als vrijwilliger heb gemaakt? Het gaat om circa € 100 aan reiskosten en zo'n € 250 aan overige kosten.

Antwoord

Uw vrijwilligersvergoeding is belastingvrij als die vergoeding zo laag is dat die niet in verhouding staat tot de omvang en het tijdsbeslag van het werk. De vergoeding mag maximaal € 150 per maand en € 1.500 per jaar zijn.

Als u afziet van de vrijwilligersvergoeding van € 1.500 kunt u dat bedrag als gift in aftrek brengen op uw inkomen. Vereist is dan wel dat u kunt aantonen dat u recht heeft op die vergoeding; de ANBI moet u die vergoeding hebben toegekend. Uit rechtspraak blijkt dat de giftenaftrek slechts wordt verleend als de ANBI over voldoende geld beschikt om die vergoeding ook daadwerkelijk te kunnen uitbetalen. Vergeet u ook niet om schriftelijk te verklaren dat u afziet van de vergoeding.

Een giftenaftrek voor de kosten die u als vrijwilliger heeft gemaakt – naast de € 1.500 – is slechts mogelijk als u kunt aantonen dat uw kosten in totaal hoger zijn dan het bedrag van de vrijwilligersvergoeding. Die vergoeding – en de giftenaftrek daarvoor – fungeert als drempel voor een aftrek van de werkelijk gemaakte kosten. Deze anticumulatieregeling is expliciet in de wet vastgelegd. Een aanvullende giftenaftrek is in uw situatie niet mogelijk.

Hoe gaat het met uw BHV-er?

30 april 2016

Volgens de Arbowet bent u als werkgever verplicht om een of meer personen binnen uw bedrijf aan te wijzen als bedrijfshulpverleners (BHV'er) en die medewerkers ook op te leiden. Hoeveel BHV'ers u in uw onderneming moet hebben, is afhankelijk van het aantal personeelsleden én van de uitkomst van een risico-inventarisatie- en evaluatieplan. Zo'n risico-inventarisatie kunt u laten uitvoeren door de Arbodienst. De directeur/eigenaar kan zelf ook als BHV-er optreden. Vereist is dan wel dat iemand anders uw taken als BHV-er kan overnemen als u niet in de zaak aanwezig bent. Zie ook: [Bedrijfshulpverlening](#).

Een onzakelijke lening: tijdstip van beoordeling

29 april 2016

Bij de beoordeling van de (on)zakelijkheid van een lening zijn de feiten en omstandigheden ten tijde van het verstrekken van de lening beslissend. Vastgesteld moet worden of de geldgever op dát tijdstip, bij het verstrekken van de lening aan een gelieerde partij, zakelijk heeft gehandeld of een debiteurenrisico heeft aanvaard dat een onafhankelijke derde onder dezelfde voorwaarden en omstandigheden niet zou hebben aanvaard. Daarbij mogen de verwachtingen van de geldgever over toekomstige gebeurtenissen meegenomen worden, maar de rechter toetst die wel nadrukkelijk op hun realiteitswaarde.

Rinus Koopman was directeur en enig aandeelhouder van BV X. In de loop van 2009 raakte BV X in de problemen, eind 2009 staakte zij haar bedrijfsactiviteiten. De BV had op dat tijdstip een schuld in rekening-courant aan de bank van € 486.905. Bij de afwikkeling van de BV-activiteiten trof Koopman – zonder medeweten van de bank – een regeling met een leverancier over de aflossing van diens vordering op de BV. De bank eiste daarop dat Koopman de schuld van BV Y aan de bank in privé zou overnemen. De bank verstrekke hem daartoe in privé een overbruggingskrediet van € 525.000, onder de voorwaarde dat Koopman zijn privé woning zou verkopen en met de opbrengst daarvan het overbruggingskrediet zou aflossen. Koopman kreeg door het overnemen van de vordering van de bank een vordering op zijn BV van € 486.905; de bank had op die lening steeds een rente van 5,5% gerekend.

Koopman voerde deze vordering op onder de terbeschikkingstellingsregeling, en waardeerde die in 2010 met € 48.690 af. De inspecteur weigerde de afwaardering: hij stelde dat sprake was van een onzakelijke lening. Belanghebbende had met deze geldverstrekking aan zijn BV een debiteurenrisico aanvaard dat een onafhankelijke derde niet zou hebben aanvaard.

Voor Rechtbank Den Haag verdedigde Koopman het zakelijke karakter van de lening met het argument dat hij de lening van de bank wel moest overnemen; dat was de enige manier om een faillissement van zijn BV te voorkomen. De BV had daar een groot zakelijk belang bij: een faillissement zou het opstarten van nieuwe activiteiten in dezelfde branche onmogelijk maken. Koopman wilde in zijn BV nieuwe activiteiten gaan opstarten waarmee vermogen opgebouwd kon worden. Zijn vordering op de BV zou dan weer 'vollopen'.

Rechtbank Den Haag constateerde dat de vermogenspositie van BV X op het moment van het ontstaan van de vordering geen ruimte bood voor rentebetalingen en aflossingen. De BV kon ook geen zekerheden stellen. Belanghebbende had niet aannemelijk gemaakt dat hij redelijkerwijs kon verwachten dat de vermogenspositie van zijn BV binnen afzienbare tijd zozeer verbeterd zou zijn dat er wél financiële ruimte voor rente en aflossing was. De BV had haar activiteiten eind 2009 beëindigd en belanghebbende had onvoldoende aangevoerd om redelijkerwijs te kunnen verwachten dat er nieuwe winstgevendende activiteiten in de BV konden worden opgestart. Belanghebbende had met de geldverstrekking een debiteurenrisico aanvaard dat een onafhankelijke derde niet zou hebben aanvaard. De inspecteur had de afwaardering terecht geweigerd.

Commentaar

De belanghebbende in deze procedure is een rasoptimist, of een visionaire ondernemer. Rechtbank Den Haag houdt het op ongefundeerd optimisme, en dat lijkt terecht. De inspecteur had in deze zaak, gegeven het feitencomplex, de geldverstrekking ook als een kapitaalstorting kunnen (moeten?) aanmerken.

Opa en oma: gedenk uw kleinkinderen

30 april 2016

Opa's en oma's: hoeveel kleinkinderen heeft u? Vergeet u uw kleinkinderen niet in uw testament? Er geldt per kind, maar ook per kleinkind een vrijstelling van € 20.148 voor de erfbelasting! U kunt zo de fiscus een stuk eenvoudiger onterven. Laat uw testament snel aanpassen.

Onzakelijke leningen: de verdeling van de bewijslast

28 april 2016

De ondernemer die een lening heeft verstrekt aan een gelieerde partij – de DGA aan zijn BV, de holding aan een dochtervennootschap, etc. – en die lening nadien wil afwaarderen wegens de verslechterde solvabiliteit van de debitrice, krijgt ‘standaard’ van de inspecteur te horen dat hij die afwaardering niet ten laste van de winst kan brengen. De lening is onzakelijk: de geldgever heeft bij het verstrekken van de lening niet strikt zakelijk gehandeld en een debiteurenrisico aanvaard dat een onafhankelijke derde onder dezelfde voorwaarden en omstandigheden niet zou hebben aanvaard. En dat maakt een afwaardering ten laste van de winst onmogelijk.

Het leerstuk van de onzakelijke leningen zorgt voor veel rechtspraak. Een terugkerend twistpunt is de verdeling van de bewijslast: moet de ondernemer de zakelijkheid van de lening aantonen, of de inspecteur de onzakelijkheid? Een recente uitspraak van Rechtbank Noord-Holland geeft een duidelijk antwoord.

BV X richtte in maart 2008 samen met BV Y de BV Z op. Die BV kreeg een gestort kapitaal van € 1.500.000, BV X nam daarvan 1/3 gedeelte, BV Y 2/3 deel. Beide oprichters verstrekten een lening aan BV Z, BV X een lening van € 500.000, BV Y van € 1.000.000. BV X en BV Y waren onafhankelijke derden, BV Z was een joint venture. Kort daarna kocht BV Z alle aandelen in BV A, van een derde partij, voor € 2,5 mln. Een jaar later, in september 2009, verstrekten zowel BV X als BV Y een aanvullende lening aan BV Z, van resp. € 200.000 en € 400.000. BV Z stortte die € 600.000 in haar dochtervennootschap BV A, als agio, ter versterking van het werkkapitaal. De leningen van BV X en BV Y aan BV Z waren achtergesteld op de leningen die de bank aan deze vennootschap had verstrekt. BV X en BV Z hadden voor de door hen verstrekte leningen geen aflossingsschema opgesteld, er waren geen zekerheden gesteld. In 2008, 2009 en 2010 vonden geen aflossingen plaats; de op de lening verschuldigde rente van 5% werd steeds bijgeschreven bij de hoofdsom. BV Z en BV A behaalden in die jaren negatieve resultaten. Door de kredietcrisis bleven de resultaten vanaf medio 2008 duidelijk achter bij de verwachtingen die BV X en BV Y nog in maart 2008 hadden van hun joint venture.

BV X stapte in december 2012 uit: zij verkocht haar aandelen in BV Z voor € 1. Bij die aandelenoverdracht schold zij de lening van € 700.000, plus de openstaande rentevordering kwijt. In de aangifte vennootschapsbelasting 2010 voerde zij een afwaardering van € 500.000 op de leningen aan BV Z op. De inspecteur weigerde die afwaardering: volgens hem sprake was van een onzakelijke lening, en daardoor kon de afwaardering niet ten laste van de winst worden gebracht.

In de daaropvolgende procedure besliste Rechtbank Noord-Holland dat de inspecteur niet aannemelijk had gemaakt dat BV X bij het verstrekken van de lening in 2008 een onzakelijk debiteurenrisico had aanvaard. Er was voor BV X geen aanleiding om te veronderstellen dat BV Z de rente en aflossing op de lening niet zou kunnen voldoen. De Rechtbank wees daarbij met name op de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen van BV Z bij de verwerving van de aandelen in BV A, de goede resultaten van BV A in de voorgaande jaren, én de in 2008 aanwezige winstverwachtingen. Dat de bedrijfsresultaten door onvoorziene redenen – de kredietcrisis – uiteindelijk sterk tegenvielen, kon BV X bij het aangaan van de lening niet verwachten.

De inspecteur stelde nog dat de door BV X verstrekte leningen tijdens de looptijd alsnog onzakelijk waren geworden. De Rechtbank verwierp die stelling. De inspecteur moest dan aannemelijk maken dat een zakelijk handelende derde maatregelen zou hebben getroffen om het verlies in BV Z en BV A te beperken. De inspecteur had daarover niets concreets genoemd en derhalve niet voldaan aan de op hem rustende bewijslast. De Rechtbank verklaarde het beroep van BV X gegrond en verleende alsnog aftrek voor de afwaardering van € 500.000.

Commentaar

Een duidelijke uitspraak. Als vaststaat dat er sprake is van een lening moet de ondernemer / belanghebbende de omvang van de afwaardering aannemelijk maken. De inspecteur moet vervolgens aantonen dat de lening onzakelijk is, dat er sprake is van een onzakelijk debiteurrisico. Ook voor een herkwalificatie van de lening gedurende de looptijd is de inspecteur aan zet.

De belastingrechter heeft het leerstuk van de onzakelijke leningen in een reeks van uitspraken ontwikkeld. In BelastingBelangen zijn die uitspraken vaak aan de orde gesteld: zie onder meer BelastingBelangen, april 2009: [Onzakelijke lening: geen verlies bij afwaardering](#), april 2012: [De aanpak van onzakelijk debiteurrisico: de ODR-toets](#), augustus 2014: [Onzakelijke leningen en TBS-verlies](#), en februari 2015: [Onzakelijke leningen: ook bij leningen 'opzij'](#).

Commissaris: einde fictieve dienstbetrekking

30 april 2016

Zijn er commissarissen aan uw bedrijf verbonden? Bent u commissaris bij een of meer vennootschappen? Let op: de fiscale positie van een commissaris wordt anders.

De arbeidsrelatie tussen een commissaris en het bedrijf waar hij toezicht houdt op het bestuur wordt fiscaal behandeld als een fictieve dienstbetrekking. Het bedrijf moet loonheffing op de commissarisbeloning inhouden, en is de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (Zvw) verschuldigd. Een commissaris kan de fictieve dienstbetrekking thans nog voorkomen met een VAR-wuo of VAR-DGA, maar die VAR's worden per 1 mei 2016 afgeschaft.

Financiën wil voorkomen dat commissarissen daardoor per definitie in (fictieve) loondienst zijn, en dat op hun beloning loonheffing moet worden ingehouden. De fictieve dienstbetrekking voor commissarissen zal per 1 januari 2017 worden afgeschaft. Partijen kunnen er samen voor kiezen om al vanaf 1 mei a.s. de fictieve dienstbetrekking te negeren. Inhouding van loonheffing en de Zvw komen dan niet aan de orde.

Woning bij bedrijfshal: keuzevermogen

28 april 2016

De ondernemer die een woonhuis koopt, moet die woning in beginsel tot zijn (verplichte) privévermogen rekenen. Wonen is nu eenmaal privé. Maar als de ondernemer een niet te verwaarlozen gedeelte van de woning voor zijn onderneming gebruikt, dan pakt de vermogensetikettering anders uit. Er is dan sprake van een pand in gemengd gebruik, en de ondernemer kan – soms moet – die woning geheel of gedeeltelijk tot het bedrijfsvermogen rekenen. De rechter trekt de ondergrens hierbij op een bedrijfsmatig gebruik van een gedeelte van de woning van ten minste 10%. Rechtbank Gelderland heeft die grens in een recente uitspraak verruimd: bij een zakelijk gebruik van minder dan 10% van de woning kan de gehele woning tot het keuzevermogen worden gerekend als de ondernemer de woning heeft gekocht om die 'ten dienste van de onderneming te gaan gebruiken'.

Wil Debras dreef een bouwbedrijf, samen met zijn vrouw in een vennootschap onder firma. In 2009 kocht hij een woning met een daarachter gelegen bedrijfshal. De hal lag circa 10 meter van de woning vandaan, en kon uitsluitend worden bereikt via een oprit naast de woning. De hal werd voor de bedrijfsuitoefening benut. In de woning was één kamer in gebruik als kantoor voor de onderneming; die kamer was minder dan 10% van de woning. Wil rekende de woning en de bedrijfshal volledig tot zijn ondernemingsvermogen. De inspecteur ging daar niet mee akkoord: hij stelde dat de woning verplicht privévermogen was. Dat leidde tot een correctie op de fiscale winst. Wil verzette zich daartegen en legde de zaak voor aan Rechtbank Gelderland.

De Rechtbank ging wel akkoord met de etikettering als ondernemingsvermogen.

De Rechtbank stelde vast dat bewoning van de woning mede dienstbaar was aan de bedrijfsuitoefening.

Belanghebbende had gemotiveerd aangetoond dat het wonen op hetzelfde terrein als waar de bedrijfshal stond met materialen en andere bedrijfsmiddelen, bedrijfsmatig veel voordeel opleverde. Zijn vrouw en hij konden klanten, leveranciers en werknemers ter plaatse te woord te staan, bouwmaterialen tonen, toezicht houden, diefstal voorkomen, etc. Die voordelen waren van meer dan bijkomstig belang voor de bedrijfsvoering. De Rechtbank vond het ook aannemelijk dat belanghebbende juist deze woning had gekocht met het oogmerk om die te gaan gebruiken ten dienste van de onderneming. Onder deze omstandigheden kon de woning tot het keuzevermogen worden gerekend, en belanghebbende had met zijn keuze voor ondernemingsvermogen de grenzen van de redelijkheid niet overschreden.

Commentaar

De vermogensetikettering van woon-werkpanden roept in de praktijk veel vragen op. Dit vraagstuk is in BelastingBelangen herhaaldelijk aan de orde gesteld: zie met name BelastingBelangen, juni 2007: [Wonen en werken in één pand](#), en BelastingBelangen, juni 2012: [Op de zaak of in privé](#). Deze uitspraak van Rechtbank Gelderland biedt ondernemers met een persoonlijke onderneming – een eenmanszaak, een firma – nieuwe mogelijkheden om hun woonhuis tot het ondernemingsvermogen te rekenen. Dat is prima: een ondernemer met meer keuzemogelijkheden heeft meer kans op fiscaal voordeel.

Aftrek verblijfskosten voor eigen rijders in 2016

28 april 2016

Financiën kent een forfaitaire regeling voor de aftrek van verblijfskosten voor transportondernemers die meerdaagse internationale ritten maken. Het vaste bedrag aan aftrekbare verblijfskosten per gereden dag is voor 2016 vastgesteld op € 35. De ondernemer die gebruik maakt van deze regeling hoeft geen bewijsstukken van de verblijfskosten te bewaren. De regeling is facultatief: de transportondernemer kan kiezen voor een aftrek van de werkelijke hogere verblijfskosten. Die hogere kosten moet hij dan wel kunnen onderbouwen.

Transportondernemers die meerdaagse internationale ritten maken, kunnen gebruik maken van een forfaitaire kostenaftrek voor verblijfskosten per gereden dag. Die aftrek bedraagt voor 2016 € 35 per gereden dag (2015: € 34,50). De ondernemer die deze regeling wil toepassen moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- de rit moet langer duren dan 24 uur;
- de verste bestemming mag niet in Nederland liggen; er is geen maximum afstand;
- de regeling geldt voor alle meerdaagse ritten in dat jaar;
- de ondernemer moet het aantal gereden dagen kunnen aantonen met bijvoorbeeld tachograafschijven, facturen en rittenstaten.
- de vertrek- en de terugkomdag tellen elk mee voor een halve dag.

De regeling geldt ook voor internationale ritten die op meer dan 50 kilometer van het woonadres van de transportondernemer aanvangen, ook als deze korter duren dan 24 uur. In deze situatie gelden de volgende twee voorwaarden:

- de ritten vinden plaats op aaneengesloten dagen (eventueel met ritten waarbij men meer dagen aaneengesloten in het buitenland verblijft), en
- het traject van elke rit bevindt zich volledig op meer dan 50 kilometer afstand van het woonadres van de transportondernemer.

De ondernemer die deze forfaitaire aftrek toepast hoeft geen bewijsstukken van de verblijfskosten te bewaren. Hij kan elk jaar opnieuw kiezen of hij de regeling wil benutten. Kiest de ondernemer voor een aftrek van de hogere werkelijke verblijfskosten, dan moet hij die hogere kosten met bescheiden kunnen onderbouwen. Voor die kostenaftrek geldt een wettelijke aftrekbeperking. Zie ook BelastingBelangen, november 2015: [Let op de kostenaftrekbeperking.](#)

Commentaar

Veel internationale transporteurs benutten deze forfaitaire regeling. Het aftrekbare bedrag per dag is meestal wel toereikend, en administratieve sores met bonnetjes wordt vermeden. Pakken de werkelijke verblijfskosten duidelijk hoger uit, dan kan de ondernemer alsnog kiezen voor een aftrek van de werkelijke kosten. Maar dan moet hij de onderbouwing van die kostenaftrek wel op orde hebben.

Een maximale vergoeding voor parkeerkosten

30 april 2016

Een werkgever kan zijn werknemers met een auto van de zaak alle parkeerkosten belastingvrij vergoeden. De parkeerkosten bij zakelijke ritten, maar ook de parkeerkosten tijdens het privégebruik van de auto! Het privégebruik wordt in de belastingheffing betrokken door de bijtelling, en die omvat alle autokosten.

Let op: als werkgever moet u de belastingvrije parkeervergoeding wel kunnen onderbouwen met schriftelijke bescheiden, met bonnetjes.

Ook de parkeerkosten bij de woning van de werknemer kunt u, werkgever, belastingvrij vergoeden. Als dat gebeurt met een parkeervergunning, moet die vergunning wel op het kenteken van de auto van de zaak staan.

Een belastingvrije vergoeding voor het stallen van de auto van de zaak in een garage bij de woning is ook mogelijk. Maar dan moet die garage uitsluitend gebruikt worden voor het stallen van de auto, niet ook voor fietsen en andere privé spullen. Zie ook BelastingBelangen, februari 2012: [Vrije vergoeding voor parkeren bij de woning?](#)

M-V firma: hoofdelijk aansprakelijk na echtscheiding

27 april 2016

Vennoten in een vennootschap onder firma zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de firmaschulden. Schuldeisers moeten zich eerst verhalen op het afgescheiden vermogen van de firma. Is dat onvoldoende, dan kunnen zij aanspraak maken op het privévermogen van ieder van de vennoten. Na het verbreken van de firma loopt die hoofdelijke aansprakelijkheid door. Bij man-vrouwfirma's is dat niet anders. Veel M-V firma's gaan door echtscheiding ten gronde, maar een scheiding ontslaat de ex-vennoot niet van zijn aansprakelijkheid. Ook niet als zijn ex-echtgenoot de zaak voortzet en in het echtscheidingsconvenant is afgesproken dat die de oude firmaschulden overneemt.

Til en Johannes Burg dreven hun onderneming in een man-vrouwfirma. Die firma werd in 2010 verbroken: het huwelijk van Til en Johannes liep stuk, en daardoor ook hun M-V firma. In het echtscheidingsconvenant werd vastgelegd dat Til de onderneming alleen zou voortzetten, dat zij de schulden van de firma zou voldoen en dat eventuele fiscale claims tot ultimo 2010 voor rekening van de twee oud-vennoten kwamen, ieder voor de helft. In augustus 2010 legde de inspecteur de firma naheffingsaanslagen BTW op over 2008 en 2009, met boete, rente en kosten. Johannes sloot een vaststellingsovereenkomst met de inspecteur over die aanslagen, maar in de hectiek van de echtscheiding werden die niet betaald. De ontvanger stelde daarop Johannes aansprakelijk voor de nog openstaande BTW-aanslagen. Die verzette zich daartegen, tegen de aansprakelijkstelling als zodanig én tegen het bedrag.

Rechtbank Zeeland – West-Brabant besliste dat de ontvanger hem terecht aansprakelijk had gesteld.

Belanghebbende was als vennoot hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de firma, en die aansprakelijkheid loopt door na de opheffing van (of uittreding uit) de firma. Zie ook BelastingBelangen, juni 2015: [Uitgetreden vennoot VOF, aansprakelijk loopt door](#). Vaststond dat de nageheven omzetbelasting verschuldigd was over tijdvakken waarin belanghebbende vennoot was; hij was daardoor – naast zijn ex-echtgenote – hoofdelijk aansprakelijk voor deze belastingschuld. De ontvanger kon – binnen de grenzen van de redelijkheid – er voor kiezen om belanghebbende voor het volledige bedrag aansprakelijk te stellen, en niet tevens zijn medevennoot aan te spreken. Daarbij was niet van belang dat zijn ex-echtgenoot de onderneming als eenmanszaak had voortgezet en dat er in het echtscheidingsconvenant een regeling was getroffen voor betaling van de firmaschulden. Dat convenant was bindend voor de beide ex-echtgenoten, niet voor derden.

De Rechtbank vond ook de hoogte van de aansprakelijkstelling terecht. Dat er bij de naheffingsaanslagen invorderingskosten waren vastgesteld was mede aan belanghebbende te wijten omdat hij als verantwoordelijk vennoot niet had gezorgd voor een tijdige betaling. De Rechtbank verklaarde het beroep ongegrond.

Commentaar

Een echtscheidingsconvenant kan de wettelijke regeling inzake hoofdelijke aansprakelijkheid niet opzij zetten. Dat spreekt voor zich. Het convenant biedt een regeling voor de ex-echtgenoten, niet voor de ontvanger van de Belastingdienst! Als belanghebbende de volledige belastingschuld moet voldoen, heeft hij – met het convenant in de hand – een vordering op zijn ex-echtgenoot.

Herinvesteringsreserve, deels wel, deels niet

30 april 2016

Gaat u binnenkort een bedrijfsmiddel – uw bedrijfspand – verkopen om met de boekwinst de compensabele verliezen binnen uw onderneming op tijd te kunnen verrekenen? Als u voor die verliesverrekening niet de volledige boekwinst nodig heeft, kunt u voor het restant van de boekwinst toch een herinvesteringsreserve vormen. Als u maar een herinvesteringsvoornemen heeft!

De herinvesteringsreserve is facultatief: als ondernemer bent u niet aan een bestendige gedragslijn gebonden. U kunt bij vervreemding van het ene bedrijfsmiddel wel de HIR toepassen, en bij vervreemding van een ander niet. U kunt ook een deel van de boekwinst reserveren, als dat maar past binnen uw herinvesteringsvoornemen.

BTW fiscale eenheid: nuances in aansprakelijkheid

27 april 2016

BTW-ondernemers – natuurlijke personen of vennootschappen – die in financieel, organisatorisch en economisch opzicht zodanig zijn verweven dat zij een eenheid vormen, worden voor de heffing van omzetbelasting als één ondernemer aangemerkt. Alle ondernemers binnen zo'n fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de door de eenheid verschuldigde omzetbelasting, plus boeten, renten en kosten. De aansprakelijkheid voor de omzetbelasting vloeit voort uit de wet, de aansprakelijkheid voor boeten, rente en kosten vergt een verwijtbaar handelen.

Een fiscale eenheid voor de omzetbelasting bestaat zodra meerdere BTW-ondernemers in financieel, organisatorisch en economisch opzicht zodanig met elkaar verweven zijn dat zij een eenheid vormen. Een formele bevestiging van het bestaan van de fiscale eenheid – met een beschikking van de Belastingdienst – is niet vereist. Die beschikking is wél vereist om de hoofdelijke aansprakelijkheid binnen de fiscale eenheid te constateren: zonder beschikking geen hoofdelijke aansprakelijkheid. Zie ook BelastingBelangen, december 2014: [Aansprakelijkheid fiscale eenheid BTW: beschikking vereist?](#)

De fiscale eenheid voor de BTW tussen BV X en BV Y werd in 2013 ontbonden door het faillissement van BV Y. De eenheid deed over de tijdvakken juli 2011 tot en met september 2013 wel BTW-aangifte, maar droeg de verschuldigde belasting niet af. De inspecteur legde vijf naheffingsaanslagen op, maar die werden niet voldaan. De ontvanger stelde daarop BV X aansprakelijk voor de verschuldigde omzetbelasting, plus boeten, renten en kosten.

De BV erkende de aansprakelijkstelling, maar was het niet eens met de hoogte daarvan. Zij stelde dat de verschuldigde omzetbelasting volledig ontstaan was door de bedrijfsactiviteiten van BV Y. De boeten, kosten en rente op de naheffingsaanslagen waren BV Y te verwijten en BV X vond dat zij daarvoor niet aansprakelijk kon worden gesteld. Te meer niet omdat zij tijdige meldingen van betalingsonmacht had gedaan.

Rechtbank Zeeland – West-Brabant stelde vast dat BV X hoofdelijk aansprakelijk was voor de door de fiscale eenheid verschuldigde omzetbelasting, dus ook voor de door BV Y verschuldigde belasting. Die aansprakelijkheid vloeit rechtstreeks voort uit de Invorderingswet. Voor boeten, kosten en rente op de naheffingsaanslagen ligt dat anders. BV X kon daarvoor alleen aansprakelijk worden gesteld indien en voor zover het belopen ervan aan haar was te wijten. De ontvanger vond dat daarvan sprake was, en de Rechtbank was dat met hem eens. BV X was bestuurder van BV Y en zij had er op moeten toezien dat de verschuldigde omzetbelasting, boeten, rente en kosten door die BV werden betaald. Dat had BV X niet dan wel onvoldoende gedaan. De melding van de betalingsonmacht was hierbij niet van belang: die melding ziet uitsluitend op de hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuurders van een vennootschap. De Rechtbank bevestigde de aansprakelijkstelling.

Commentaar

De hoofdelijke aansprakelijkheid van BTW-ondernemers binnen een fiscale eenheid geldt per definitie voor de verschuldigde omzetbelasting, voor de opslagen bij naheffing – boete, renten en kosten – geldt een aanvullende eis: het moet aan de aansprakelijkgestelde te wijten zijn dat die worden opgelegd. In de berechte casus had de moedermaatschappij geen baat bij deze nuancering van de aansprakelijkheid omdat zij als bestuurder onvoldoende toezicht op de dochter-BV had uitgeoefend. Regel het zo dat u deze beperking van aansprakelijkheid wel kunt benutten.

Bereken de transitievergoeding correct!

30 april 2016

De wet Werk en Zekerheid biedt werknemers een transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Die vergoeding is bedoeld als compensatie voor het ontslag en om de overgang naar een andere baan te vergemakkelijken. De hoogte van een transitievergoeding hangt af van het maandsalaris en de duur van het dienstverband, en bedraagt:

- 1/3e maandsalaris per dienstjaar voor de eerste tien dienstjaren;
- 1/2 maandsalaris per dienstjaar na het tiende dienstjaar.
- Het maximum is € 76.000 of een jaarsalaris bij een hoger inkomen dan € 76.000. Voor 50-plussers geldt -tot 2020- een hogere transitievergoeding.

De transitievergoeding wordt berekend op basis van het vaste en variabele loon. De minister van Sociale Zaken heeft recent bekend gemaakt hoe de transitievergoeding moet worden berekend, te weten:

- 1/12 van het vaste loon, inclusief ploegentoeslag en overwerkvergoeding, in de 12 maanden voorafgaande aan het ontslag ;
- 1/12 van het vakantiegeld en de vaste eindejaarsuitkering waar de werknemer binnen een periode van 12 maanden recht op heeft;
- 1/36 van het overeengekomen variabele loon in de 3 kalenderjaren voorafgaand aan het jaar van ontslag. Hieronder vallen bonussen, winstuitkeringen en eindejaarsuitkeringen.

De bijtelling auto en het werkgeversdeel pensioen vallen niet onder het loonbegrip voor de transitievergoeding. Als de arbeidsovereenkomst korter heeft geduurd dan 12 dan wel 36 maanden, moet de berekening tijdsevenredig plaatsvinden.

Ex-bestuurder: ook na aandelenoverdracht aansprakelijk

27 april 2016

De bestuurder van een BV is hoofdelijk aansprakelijk voor de door de BV verschuldigde loon- en omzetbelasting. Als de BV die zakelijke belastingen niet op tijd kan afdragen, moet de bestuurder de betalingsonmacht van de BV tijdig melden bij de ontvanger van de Belastingdienst. Doet hij dat niet, dan kan hij in privé aansprakelijk worden gesteld. De meldplicht geldt ook voor de ex-bestuurder van de BV als de belastingschuld in zijn bestuursperiode is ontstaan, ook als hij zijn aandelen in de BV heeft overgedragen!

Tico Cospariano was directeur-enig aandeelhouder van BV X. Cospariano was zelfstandig bevoegd bestuurder van de BV. Door betalingsonmacht had BV X over de jaren 2007, 2008 en het eerste kwartaal van 2009 te weinig loonheffing en BTW aangegeven en afgedragen. Cospariano had die betalingsonmacht niet aan de ontvanger gemeld. De inspecteur legde BV X naheffingsaanslagen loonheffing en omzetbelasting op, de BV betaalde die niet. De ontvanger stelde Cospariano daarop in privé aansprakelijk voor de niet betaalde belasting. Die verzette zich tegen de aansprakelijkstelling. Hij voerde aan dat hij per 10 april 2009 zijn aandelen in de BV had verkocht en per die datum als bestuurder van de BV was afgetreden. Daarmee was de aansprakelijkheid voor de belastingschulden van BV X én de meldplicht van de betalingsonmacht overgegaan op de koper c.q. de nieuwe bestuurder van BV X. Na de aandelenoverdracht had hij geen toegang meer tot de bedrijfsadministratie van BV X, en daardoor had hij de beschikking inzake de aansprakelijkstelling niet kunnen bestrijden.

Hof Arnhem-Leeuwarden maakte korte metten met dit verweer.

Door een aandelenoverdracht gaat de hoofdelijke aansprakelijkheid van een bestuurder van een BV niet over op de koper van de aandelen. Dat geldt ook voor de meldplicht van betalingsonmacht. De bestuurder in wiens bestuursperiode de belastingschuld is ontstaan, blijft daarvoor hoofdelijk aansprakelijk. Ook als hij is afgetreden als bestuurder. De Invorderingswet kent een ruime definitie van het begrip 'bestuurder' voor de hoofdelijke aansprakelijkheid, en daaronder valt ook de gewezen bestuurder tijdens wiens bestuur de belastingschuld is ontstaan. De bestuurder of ex-bestuurder kan een persoonlijke aansprakelijkstelling voorkomen door de betalingsonmacht tijdig bij de Ontvanger te melden. Die melding was niet gedaan. Het Hof verwierp ook het verweer van belanghebbende dat hij de aansprakelijkstelling inhoudelijk niet had kunnen bestrijden omdat hij na de verkoop van de aandelen geen toegang had tot de bedrijfsadministratie van de BV. Gebleken was dat hij geen contact had gezocht met de nieuwe eigenaar en/of de boekhouder van de BV. Daarmee stond voor het Hof vast dat belanghebbende niet aannemelijk had gemaakt dat de ontvanger hem ten onrechte of tot een te hoog bedrag aansprakelijk had gesteld.

Commentaar

Een tijdige melding van de betalingsonmacht van de BV is voor de bestuurder van die BV van groot belang. Zie ook *BelastingBelangen*, december 2013: [Betalingsonmacht tijdig melden](#). Deze uitspraak maakt duidelijk dat de (ex-)bestuurder zijn hoofdelijke aansprakelijkheid niet kan ontlopen door overdracht van de aandelen in de BV.

De correcte aanpak bij loonbeslag

30 april 2016

Als een van uw werknemers zijn schulden niet betaalt, kan dat tot loonbeslag leiden. Als werkgever bent u verplicht daar aan mee te werken. De deurwaarder meldt zich bij uw bedrijf, met een rechterlijk vonnis of een dwangbevel tot betaling, en hij wil beslag leggen op het loon van een van uw medewerkers. U krijgt een lange vragenlijst van de deurwaarder en die moet u invullen en retourneren; doet u dat niet dan loopt u het risico voor de loonvordering te worden aangesproken. De deurwaarder kan met uw info de beslagvrije voet berekenen. Dat is het loon dat u nog aan uw medewerker mag uitbetalen, de rest moet u aan de deurwaarder uitkeren, voor de aflossing van de schulden van uw werknemer. De beslagvrije voet is ongeveer de helft van de bijstandsnorm, zo'n € 625 per maand. Bij een uitkering is de vrije voet 90% van de bijstandsnorm. Als uw werknemer het met € 625 niet redt kan de deurwaarder de vrije voet verhogen tot die 90% norm. Let op: vakantiegeld en overwerkvergoedingen moeten ook aan de deurwaarder worden doorbetaald.

Vergeet u niet uw werknemer te helpen om uit de financiële sores te komen? Handige sites zijn www.zelfjeschuldenregelen.nl en www.nibud.nl.

Voorbehoud huurrecht: let op fictief legaat

26 april 2016

De erflater die zijn woning bij leven verkoopt aan zijn erfgenaam en daarbij een levenslang recht van huur voorbehoudt, moet jaarlijks ten minste 6% van WOZ-waarde van de woning aan huur betalen. Is de huur minder, dan resulteert dat in een fictieve verkrijging voor de erfgenaam die bij het overlijden van de erflater met erfbelasting wordt getroffen. Ook als de lagere huur strikt zakelijk is vastgesteld, zo heeft de Hoge Raad recent beslist.

De Successiewet constateert een fictieve verkrijging als een erflater bij leven een vermogensbestanddeel heeft overgedragen aan zijn erfgenaam en hij bij die overdracht het levenslange vruchtgebruik van dat vermogensbestanddeel heeft voorbehouden. Denk aan de situatie waarin de erflater zijn woning verkoopt aan zijn erfgenaam onder voorbehoud van een levenslang recht van vruchtgebruik. De erfgenaam verkrijgt de bloot eigendom van de woning en door het overlijden van de verkoper, de erflater, groeit de bloot eigendom aan tot de volle eigendom. Die waardeangroei is geen erfrechtelijke verkrijging, maar als fictief legaat toch belast met erfbelasting. De wet kent voor de fictieflegaatregeling een ruime omschrijving van het begrip vruchtgebruik. Het gaat om ieder recht van gebruik waarvoor de erflater jaarlijks een vergoeding betaalt die minder is dan 6% van de waarde van dat goed in onbezwaarde staat. Voor woningen is dat de WOZ-waarde.

Carla Schepop had in haar testament haar zoon Karel tot erfgenaam benoemd. Op 19 juli 2010 verkocht zij haar woning aan Karel, onder voorbehoud van het levenslange recht van huur. Zij verkocht de woning voor € 117.500, de getaxeerde verkoopwaarde in verhuurde staat. De jaarlijkse huur werd vastgesteld op de getaxeerde huurwaarde van € 7.800 per jaar. De WOZ-waarde van de woning – de waarde in vrij opleverbare staat – was € 216.000.

Carla Schepop overleed in 2011. De inspecteur constateerde bij haar overlijden een fictieve verkrijging bij zoon Karel van € 88.570. Hij stelde dat er sprake was van een fictief legaat omdat de vastgestelde huur minder was dan 6% van de WOZ-waarde van de woning.

Zoon Karel verzette zich daartegen: de overdrachtsprijs van de woning én de jaarlijkse huur waren strikt zakelijk vastgesteld. Hof Den Haag stelde de inspecteur in het gelijk. Dat deed de Hoge Raad ook in de cassatieprocedure. De Successiewet eist een jaarlijkse vergoeding van ten minste 6% van de waarde van het goed in onbezwaarde staat, een lagere vergoeding is door wetsduiding een fictief legaat. Ons hoogste rechtscollege besliste dat uit de parlementaire geschiedenis van het wetsartikel blijkt dat deze bepaling is ingevoerd om een eenvoudige en toegankelijke regeling tot stand te brengen die ook van toepassing is als in individuele gevallen een te hoog of een te laag rendement in aanmerking is genomen.

Commentaar

Een marktconforme prijs bij overdracht én verhuur van de woning kan een fictief legaat niet voorkomen ingeval de jaarlijkse gebruiksvergoeding minder bedraagt dan 6% van de waarde van dat goed in onbezwaarde staat. De rechter kwalificeert de in de wet vereiste vergoeding als een forfait: bij afwijking daarvan is per definitie sprake van een fictieve verkrijging die met erfbelasting wordt getroffen. Een uitspraak om rekening mee te houden.

NA DE VERKOOP GAAT LI DE WONING
VAN UW ZON HUREN.
LET OP: DE HUUR MOET TENMINSTE
6% VAN DE WOZ-WAARDE ZIJN.
ANDERS IS ER EEN FICTIEF LEGAAT...

Plastic tasjes: regel het voor uw klanten

30 april 2016

Vanaf 1 januari 2016 mogen er geen gratis plastic tasjes meer verstrekt worden door winkeliers, apothekers, in de horeca, bij benzinestations, in musea en ga zo maar door. Een plastic tas tegen een vergoeding mag wél. De overheid heeft een richtprijs vastgesteld van € 0,25 per tas, maar de ondernemer kan meer of minder vragen. De levering van een plastic tas is een BTW-belaste levering: er is 21% BTW verschuldigd, ook als in de tas BTW-vrijgestelde of tegen 6% belaste boodschappen worden meegenomen. De plastic tas is geen verpakkingsmateriaal, het is een aparte levering die apart op de kassabon moet worden vermeld.

Ondernemers die hun tijd beter kunnen besteden, kunnen een tassenverzamelpunt in de zaak openen. Klanten kunnen daar hun eigen plastic tasje droppen, en de volgende keer gratis meenemen. Of de ondernemer moet geen plastic tassen, maar papieren of stoffen tassen verstrekken. Let op: die tassen mogen geen plastic coating hebben.